

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

TKI0758

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ អំ គុណ ភេទប្រុស អាយុ៥៨ឆ្នាំ

មុខងារសម័យខ្មែរក្រហម: ជាន់ដែកប្រចាំស្រុក

រស់នៅភូមិអណ្តូងជ្រុង ឃុំកំពែង ស្រុកកំរង់ ខេត្តតាកែវ

ថ្ងៃទី១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០

សម្ភាសន៍ដោយ: ហ៊ិន សុផានី នីង រ៉ា លក្ខណា

០១:២៧:១០

៣៨ទំព័រ

- ឆានី : លោកក្រូឈ្មោះអីដែរ?
- គុណ : ខ្ញុំឈ្មោះ អំ គុណ ។
- ឆានី : ឆ្នាំហ្នឹងលោកក្រូអាយុប៉ុន្មាន?
- គុណ : អាយុ៥៨ឆ្នាំ ។
- ឆានី : លោកក្រូមានស្រុកកំណើតនៅណាដែរ?
- គុណ : នៅហ្នឹង នៅភូមិអណ្តូងជ្រុង ។
- ឆានី : ឃុំអីដែរ?
- គុណ : ឃុំកំពែង ។
- ឆានី : ស្រុក?
- គុណ : ស្រុកកំរង់ ខេត្តតាកែវ ។
- ឆានី : អញ្ជឹងសព្វថ្ងៃលោកក្រូមានមុខរបរធ្វើអីដែរ?
- គុណ : សព្វថ្ងៃនេះខ្ញុំជានាយកសាលាបឋមសិក្សាសុខ អាន អាំងស្វាយ ។
- ឆានី : លោកក្រូរៀបចំគ្រួសារនៅឆ្នាំណាដែរ?
- គុណ : ខ្ញុំរៀបចំគ្រួសារនៅឆ្នាំ១៩៧៩ ។
- ឆានី : លោកក្រូមានកូនប៉ុន្មាននាក់?
- គុណ : ខ្ញុំមានកូន៦ នាក់ ។
- ឆានី : គ្រួសារលោកក្រូឈ្មោះអីដែរ?
- គុណ : ឈ្មោះ គិន ស្រែម ។
- ឆានី : គាត់អាយុប៉ុន្មានហើយ?

គុណ : អាយុ៥៣ឆ្នាំនេះ ។
 ធានី : គាត់មានស្រុកកំណើតនៅណាដែរ?
 គុណ : នៅឃុំឃ្នង កន្លែងកំណើតនៅទីឃ្នងឃ្នង ហើយឪពុកគាត់ឃ្នងត្រូវប៉ុល ពត យក
 ទៅសម្លាប់ចោលដែរឃ្នង ហើយចាំជម្រាបជូនតាមក្រោយតទៅទៀត ។
 ធានី : កូនលោកក្រូចទាំង៦នាក់ឃ្នង ស្រីប៉ុន្មាន ប្រុសប៉ុន្មាន?
 គុណ : កូនខ្ញុំ៦នាក់ឃ្នងស្រី៥នាក់ ហើយប្រុស៣ ។
 ធានី : ឪពុកលោកក្រូចឈ្មោះអីគេដែរ?
 គុណ : ឪពុកខ្ញុំឈ្មោះអំ ពិន ។
 ធានី : ហើយចុះម្តាយ?
 គុណ : ម្តាយឈ្មោះ ណុប ណុន ។
 ធានី : គាត់រស់នៅទេ?
 គុណ : ឪពុកខ្ញុំស្លាប់នៅក្នុងរបបប្រល័យពូជសាសន៍ក្នុងឆ្នាំ៧៦ ដោយសារគាត់មានជម្ងឺ ហើយក្នុង
 នោះដីភាពមិនបានគ្រប់គ្រាន់ ហើយអាហារហូបមិនបានគ្រប់គ្រាន់ទៀត ។
 ធានី : ចុះម្តាយលោកក្រូចវិញ?
 គុណ : ម្តាយខ្ញុំទើបតែស្លាប់បានមួយឆ្នាំកន្លះឆ្នាំនេះ ព្រះជន្មគាត់បាន៧៧ឆ្នាំ ។
 ធានី : លោកក្រូចរៀនសូត្របានដល់ណាដែរ?
 គុណ : ខ្ញុំបានរៀនដល់ថ្នាក់ទី៣នៅអនុវិទ្យាល័យភិរវង់ ។
 ធានី : ថ្នាក់ទី៣ នៅអនុវិទ្យាល័យភិរវង់?
 គុណ : បាទ!
 ធានី : ទី៣យើងឥឡូវឬក៏?
 គុណ : ថ្នាក់ទី៣យើងឥឡូវវាស្មើនឹងថ្នាក់ទី៧ ។
 ធានី : អញ្ជើញមានតែលោកក្រូចរៀនថ្នាក់ទី៧កាលសម័យនោះ?
 គុណ : បាទ! បើប្រៀបធៀបឥឡូវថ្នាក់ទី៧ ។
 ធានី : ហើយពេលដែលរៀនឃ្នងម៉េចបានជាលោកក្រូចលប់រៀន?
 គុណ : ដោយសារឆ្នាំឃ្នងចូលឆ្នាំរដ្ឋប្រហារទៅ ដោយនៅតំបន់ឃ្នងខ្ញុំអត់បានបន្ត អញ្ជើញក៏សាលា
 ឃ្នងក៏បិទ ដល់ពេលសាលាឃ្នងបិទ គេទៅបើកនៅខេត្តតាកែវ អញ្ជើញខ្ញុំអត់បានទៅបន្ត
 ចំណេះដឹងទេ ហើយខ្ញុំនៅរួមរស់ជាមួយឪពុកម្តាយ ហើយក៏នៅជាមួយគ្រួសារឃ្នងមក

ហើយជំនេរពីហ្នឹងមកឆ្នាំ៧/១ ហ្នឹងខ្ញុំមិនដឹងទៅណា ហើយតំបន់ហ្នឹងគេនៅប្រទេសប្រទេស
ខ្មែរក្រហមយប់ លន់ នល់ ថ្ងៃថ្ងៃ លន់ នល់ គីរវ៉ាន់ ប៉ុន្តែតំបន់ហ្នឹងខ្មែរក្រហមអាច
ចូលលុកលុយបាន អញ្ជឹងខ្ញុំមិនអាចរំដោះបាន ហើយឪពុកម្តាយខ្ញុំមានជីវភាពក្រីក្រ
អញ្ជឹងក៏គាត់ឲ្យខ្ញុំបួស ព្រោះខ្លាចគេចាប់យកទៅធ្វើទារុណខ្មែរក្រហម ធ្វើឈ្នួលធ្វើអីទៅ ។

ធានី : បួសនៅវត្តណាដែរលោកក្រូ?

គុណ : បួសនៅវត្តកំពែង ឃុំកំពែង ។

ធានី : ហើយបន្ទាប់មកទៀតយ៉ាងម៉េចទៀតលោកក្រូ?

គុណ : ក្រោយមកពេលដែលខ្ញុំបួសហ្នឹង សម័យនោះមុនដំបូងគឺមិនបញ្ហាអីទេ នៅមានជំនឿច្រើន
ណាស់លើពុទ្ធសាសនាយើង តែក្រោយមកគឺអង្គការគេ ពេលនោះគឺខ្មែរក្រហមបានសួរនាំ
អញ្ជឹងអង្គការគេបានប្រជុំព្រះសង្ឃចុះដោះស្រាយខ្លួនឯង អញ្ជឹងសម័យនោះគឺព្រះសង្ឃក៏
បង្កប់បង្កើនផលដើម្បីយកផលិតផលហ្នឹងមកទប់ទល់ ហើយបិណ្ឌអញ្ជឹងខ្លះទៅ ហើយពេល
នោះឯង បិណ្ឌហ្នឹងប្រជាជនយ៉ាងដែរ មានបាយរាងស្លូច គាត់ចាប់ហើយពេលហ្នឹងព្រោះ
អត់បានធ្វើអី ហើយគេប្រមូលគោតព្រៃដាំដាំរួម អញ្ជឹងបិណ្ឌហ្នឹងប្រជាជនខ្លះក៏គាត់បាន
ដាក់ អញ្ជឹងព្រះសង្ឃនៅពេលនោះក៏លំបាកដែរ អញ្ជឹងដល់ឆ្នាំ១៩៧៤ អញ្ជឹងគេត្រូវកាត់
អស់ហើយ អញ្ជឹងសម័យនោះនៅក្នុងឃុំកំពែងទាំងមូលមាន៦វត្ត អញ្ជឹងវត្តព្រៃវែងមួយ
ចាប់លោកសម្លាប់អស់ហើយ អញ្ជឹងខ្ញុំក៏បានជំនុំជាមួយអធិការ ហើយខ្ញុំថាព្រះអង្គ បើថា
នេះសឹកទៅ ព្រោះយប់ឡើងគឺវាមកក្តាប់ ឈ្នួលគេមកស៊ើបអង្កេតក្រោមក្នុងហ្នឹងរាល់យប់
ហើយបែបន្សល់មួយនោះខ្ញុំចុះបត់ជើង ឃើញវានៅអែបមាត់ទូ ដល់ហើយអត់ហ៊ានចុះ
ដល់ក្រោយមកស្លែកឡើងគេហៅចៅអធិការទៅប្រជុំនៅវត្តព្រៃជើង ហើយគេលើកហេតុ
ដល់ថា ព្រះសង្ឃកុំបាច់ព្រួយបារម្ភអី បើមានវិបត្តិអីមិនបាច់រត់ទៅណាទេ បើគ្មានរឿង
ហេតុអីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទេកុំបាច់ព្រួយបារម្ភ អញ្ជឹងលោកមកវិញបានណែនាំលោកៗ អញ្ជឹង
ហើយកុំភ្ញាក់ផ្អើលថាគេយកលោកវត្តនេះទៅសម្លាប់ ហើយលោកវត្តនេះខ្លាចគិតរករត់ទៅ
ក្រោមទៅយួនទៅអីហ្នឹង ដល់ពេលនោះមានគំនិតអញ្ជឹងដែរ ព្រោះវាទាល់ច្រកដែរ អញ្ជឹង
ក្រោយមកក៏សម្រេចចិត្តទាំងអស់អង្គ ៦-៧អង្គសម្រេចចិត្តថាសឹក ពេលដែលសឹកហ្នឹងគឺ
ចៅហ្វាយស្រុករបស់គេគឺ យាយបូ... ។

ធានី : យាយបូ ហ្នឹងស្រី?

គុណ : បាទ! យាយបូ ហ្នឹងស្រី តែមិនដឹងថាស្តីបូទេ កាត់មកលេងវត្តហ្នឹង ខ្ញុំហ្នឹងអ្នកនាំអាតថា
 លោកយាយអាត្មាភិតភ័យស៊ីកហើយទាំងអស់គ្នាហ្នឹង ហើយកាត់សួរថាមែនអើ ដល់ហើយ
 ខ្ញុំថាមែន គ្រាន់ថាមែនអញ្ជឹងក៏កាត់ឲ្យនិរសារបស់កាត់ហ្នឹងទៅយកសម្លៀកបំពាក់ខោអាវ
 ខ្មៅយកមកឲ្យលមើល លោកណាត្រូវតូចយកតូចទៅ លោកណាត្រូវធំយកធំទៅ អញ្ជឹង
 ក៏បានសឹកទៅ ពេលដែលសឹកហ្នឹងគឺអត់បាននៅដូរទាំងអស់គ្នាទេ សឹកភ្លាមកាត់យកទៅ
 ឲ្យគេនាំទៅកន្លែងកាត់ ហើយយកទៅកន្លែងកាត់ក៏បំបែកគ្នាថា ចៅអធិការហ្នឹង
 គឺនៅកន្លែងកាត់ សឹកហើយហ្នឹង ឯខ្ញុំឯនាក់ទៀតគេយកទៅដាក់កន្លែងចិញ្ចឹមជ្រូកនៅវត្ត
 សុបិន្ត សុបិន្តយើងនៅស្រុកកិរីវង់ដែរ ។ ខ្ញុំនៅបានរយៈពេលចំនួន២ឆ្នាំចិញ្ចឹមជ្រូកកន្លែង
 នោះនៅវត្តហ្នឹងហ្នឹង ជាមួយប្រជាជនផ្សេងទៀត គ្នាប្រហែលជាជាង១០នាក់ អញ្ជឹង
 ពេលចិញ្ចឹមជ្រូកបានអញ្ជឹង ពេលនោះខ្ញុំមានការរៃឆ្លាតដែរចេះធ្វើជាន់ ធ្វើរបងជ្រូកធ្វើអី
 អញ្ជឹងទៅ ធ្វើពីស៊ីម៉ង់ត៍អញ្ជឹងទៅ កាត់មើលឃើញខ្ញុំរាងចេះដឹង ក៏កាត់ជ្រើសរើសខ្ញុំឲ្យទៅ
 រៀនធ្វើជាន់ ធ្វើជាន់ផលិតឆ្នាំងដែកយើងហ្នឹង ហើយនឹងផលិតជាលម្រាបភ្នំស្រែ
 អញ្ជឹងក៏កាត់ហ្នឹងបានឲ្យខ្ញុំហ្នឹងទៅរៀននៅអង្គការគេហ្នឹង បានឲ្យខ្ញុំទៅរៀននៅខេត្តតាកែវ
 ហ្នឹងបានរយៈពេល៣ខែ ទៅរៀនសូរឆ្នាំងខ្ទះហ្នឹង អញ្ជឹងពេលក្រោយមកក៏កាត់បាន
 សរសេរសំបុត្រដើម្បីសុំឲ្យខ្ញុំហ្នឹងយកមកផ្តល់ចំណេះដឹងដល់មូលដ្ឋាន អញ្ជឹងខ្ញុំក៏ត្រលប់មក
 បានមកនៅចាក់ឆ្នាំងហ្នឹងវា៣-៤កន្លែង ទី១គឺនៅឃុំគោកព្រិច នៅវត្តចំបក់ ក្រោយចាក់
 ពីហ្នឹងមកបានរយៈពេលមួយឆ្នាំ នៅឆ្នាំ៧៦ គេប្តូរទៅកន្លែងវត្តសុបិន្ត ខាងកើតហ្នឹងទៀត
 អញ្ជឹងដល់ពេលបានដល់ចុង៧៧ ចុង៧៧ហ្នឹងគេបញ្ជូនទៅកិរីវង់ ហើយពេលនោះឯង
 យើងមានរំដើបរំជួលនៅតាមព្រំដែន រៀនណាមធ្វើការ ហើយបានបុកចូលមក ហើយ
 កាលនោះគឺខាងបូព៌ា ខាងស្វាយរៀងអីហ្នឹងគឺកាន់កាប់ដោយកងទ័ពយើងរំដោះខ្មែរក្រហម
 ហ្នឹងណា ប៉ុន្តែវាមានខ្មែរក្រហមរំដោះជាមួយរៀនណាមនៅកិរីវង់ដែរ អញ្ជឹងក្រោយមក
 ខ្ញុំនៅចាក់នៅកន្លែងហ្នឹង ពេលហ្នឹងរៀនណាមបុកចូលខ្លាំង ព្រំដែនខាងត្បូងហ្នឹងគឺខាងភ្នំដិន
 យើង អញ្ជឹងពេលបុកមកឈាននៅក្នុងស្រុកទាំងអស់ គឺចៅហ្វាយស្រុកហ្នឹងគេថាសុំឲ្យ
 ទៅជួយកងទ័ព កាន់កាំភ្លើងជួយកងទ័ពដេញរៀនណាមចេញពីស្រុក អញ្ជឹងពេលនោះ
 មួយៗសុទ្ធតែយំហើយ ព្រោះមិនចេះកាន់កាំភ្លើង ធ្លាប់តែកាន់ព្រាញកាន់ដែក អញ្ជឹងទៅ
 កាលហ្នឹងមិនជាន់ដែកគ្នាជាង២០នាក់គឺទៅទាំងអស់គ្នា លើកលែងតែចាស់ៗទេដែលមិន
 អាចទៅបាន អញ្ជឹងចូលទៅដេញខ្មែរក្រហមជាមួយកងទ័ពហ្នឹងគឺបានតែគេឲ្យជួយរែកបាយ

យកចំណីអី ហើយចាំជួយសែនទ័ពដែលត្រូវវប្បសហ្មឺន អញ្ជើញពេលហ្នឹងក៏បានដេញកង
ទ័ពរៀនណាមចេញទៅឆ្នាំ១៩៧៨ ។

ធានី : ពេលហ្នឹងយើងដេញទៅ?

គុណ : បាទ! ក្រោយមកក្រោយគេដេញទៅបានរយៈពេលប៉ុន្មានខែ គឺកងកម្លាំងរៀនណាមរួម
ជាមួយកងទ័ពណាស្សរួមកម្ពុជាវិបុលកម្ពុជា ដល់ពេលវិបុលកម្ពុជាខ្ញុំក៏រត់ថយក្រោយដែរ
ហើយរត់មកបានជួបជុំគ្រួសារ ដើរជាមួយគ្រួសារទីពុកម្តាយមក ហើយបានគេចជុំគ្នា ។

ធានី : អញ្ជើញខ្ញុំសុំសួរលោកគ្រូបកក្រោយបន្តិចថា កន្លែងពេលដែលលោកគ្រូទៅប្រជុំនៅ ពេល
ដែលលោកគ្រូប្រជុំហ្នឹង គេហៅទៅប្រជុំហ្នឹង ប្រជុំជាមួយអ្នកណាគេដែរ?

គុណ : ពេលនោះគឺប្រជុំហ្នឹងច្រើនវាក្តណាស់ វាក្តទី១គឺវាក្តសំខាន់ជាងគេគឺគេឲ្យ២អង្គ គឺខ្ញុំមួយហើយ
លោកមួយទៀតនៅភូមិខ្ញុំនេះដែរ ។

ធានី : តាតំឈ្មោះអីគេ?

គុណ : ឈ្មោះម៉ក់ សុខន ។ អញ្ជើញលោកនៅនេះ ហើយខ្ញុំបានសឹក អញ្ជើញទៅប្រជុំនៅវត្តទួល
ដឹក ទួលដឹកហ្នឹងនៅខេត្តកំពត នៅខាងជើងដីរមៀលវត្តភ្នំហ្នឹង បៀតបៀនអណែ្តកហ្នឹង
ដើរទៅគិតតែដើរទៅដេកមួយយប់ កាលហ្នឹងដើរឆ្ងាយ យើងដើរវាង ទៅនោះនៅដេក
ប្រជុំនៅហ្នឹង អញ្ជើញក្នុងនោះពេលដែលប្រជុំនោះគឺមានភាជុ ចេត គេហៅភាជុ ចេត តែ
ខ្ញុំមិនដឹងម៉េចទេគេហៅដុ ចេត អញ្ជើញ ហើយនឹង តាមុត តាតំប្រធានតំបន់ ហើយក្នុង
នោះព្រះសង្ឃខេត្តកំពត ខេត្តតាកែវយើងមកមូលបានមកមូលគ្នា គេទំនប់បំរុងចង្កាន់ហ្នឹង
រយៈពេលមួយអាទិត្យ ប្រជុំហ្នឹងរយៈពេលមួយអាទិត្យ អញ្ជើញគេលើកហេតុដល់ពីជ័យ
ជំនះរបស់ខ្មែរក្រហម អំពីព្រះសង្ឃហ្នឹងចេះពង្រឹងខ្លួន ចេះដោះស្រាយជីវភាពដោយ
ខ្លួនឯង គេលើកឡើងអំពីអរិយទ្រព្យ៧ប្រការ ៧ប្រការបាលីយើងវាមាន គេមិនមែន
និយាយតាមភាសាបាលីអី គេនិយាយដូចសុខនំ ត្រាវសុខនំ ស្រូវសុខនំ អាសុខនំ ហ្នឹងទ្រព្យ
ហើយចង់ឲ្យបង្កបង្កើនដល់គាំពារដាំគ្រាវ ដាំស្ពៃ ដាំដំឡូងដាំអី មិនមែនទ្រព្យអរិយតាម
ធម៌របស់ព្រះពុទ្ធទេ អញ្ជើញនឹកឃើញដល់ហ្នឹងមិនដឹងគិតម៉េចទេ ទាំងធម្មយុទ្ធ ទាំង
មហានិកាយប្រជុំមូលនៅនោះដែរ ។

ធានី : ហើយគេប្រជុំហ្នឹងដើម្បីកំណត់ពង្រឹងតែប៉ុណ្ណឹងទេ ឬក៏មានអីផ្សេងទៀត?

គុណ : គេពង្រឹងប៉ុណ្ណឹង ហើយម្យ៉ាងទៀតគឺគេចង់អប់រំយើង បើអង្គណាចង់សឹកចង់អីហ្នឹងគឺ អង្គការទទួលបានចូលបម្រើជាតិដើម្បីរំដោះជាតិរំដោះអីអញ្ចឹងទៅ គេបំពាក់គោលនយោបាយ ច្រើនណាស់ ។

ធានី : កាលហ្នឹងសមាជិកដែលចូលរួមប្រជុំហ្នឹងមានប៉ុន្មាននាក់ដែរ?

គុណ : បើចំពោះព្រះសង្ឃរាប់រយអង្គ ៦សមាជិករបស់អង្គការគេហ្នឹងច្រើនណាស់ ចូលជាង២០ នាក់ គេមកគ្នាគេ ប៉ុន្តែអ្នកដែលមានយោបល់អប់រំណែនាំហ្នឹងមានតាជូ ចេត ហ្នឹងនិយាយ ច្រើន ហើយតាមុត ហ្នឹងក៏និយាយច្រើនដែរ ហើយនឹងក្រុមគេហ្នឹង ។

ធានី : ចុះម៉េចបានជាលោកក្រុងដឹងថាគាត់ហ្នឹងឈ្មោះ ជូ ចេត?

គុណ : គាត់ប្រកាសហ្នឹង គាត់ប្រកាសឈ្មោះគាត់ ។

ធានី : ហើយតាមុត ហ្នឹងគាត់ស្អីគេមុត?

គុណ : មិនដឹងស្អី មុត ទេព្រៃតែគេហៅ មុតៗ ប្រធានតំបន់ ឥឡូវខ្ញុំភ្លេចបាត់ហើយ បើតាជូ ចេត នោះខ្ញុំចាំ ។

ធានី : គាត់ហ្នឹងជាអីដែរនៅហ្នឹង?

គុណ : តាហ្នឹងបែបជាប្រធានភូមិភាគហើយ ។

ធានី : ហើយបន្ទាប់មកទៀតពេលដែលលោកក្រុងថាចង់ផ្សឹកនៅឆ្នាំ៧៤ ហេតុអីបានជាលោកក្រុង ចង់ផ្សឹក?

គុណ : ពេលនោះព្រះសង្ឃអស់ហើយ គេសម្លាប់អស់ហើយ នៅតែវត្តកំពែងមួយទេដែលមិនទាន់ យកទៅអប់រំ យកទៅដាក់កុកដាក់អីហ្នឹង យកទៅអប់រំហើយដាក់កុកហ្នឹងមិនត្រូវឃុំឃាំង ដើម្បីសួរចម្លើយយើងថាមានពាក់ព័ន្ធលោកវត្តនេះទេ លោកវត្តនោះទេ ចង់រត់ចុះទៅ ក្រោមទៅអីហ្នឹង អាហ្នឹងអញ្ចឹង អញ្ចឹងដោយមើលឃើញការអញ្ចឹង ហើយម្យ៉ាងទៀត ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គាត់ហ្នឹងគឺគេតាមដាន យកទៅប្រគល់ឲ្យគេ យកទៅប្រគល់ឲ្យអង្គការ ហើយអញ្ចឹងខ្ញុំបួសក្រោយគឺបានរៀបចំបាន សម្ភារៈវត្តហ្នឹងក្រោមក្នុងលោកដឹកដាក់ជាង ប៉ុណ្ណឹង ជាមួយចៅអធិការនឹងលោកនេនផ្សេងទៀត កប់ពពាង អញ្ចឹងពេលនោះគេមក សួររកអញ្ចឹងក៏គាត់ប្រគល់ជូនមេឃុំ កាលហ្នឹងមេឃុំគេ ឈ្មោះ ញ៉ែត តាញ៉ែតៗ ចំណាំ ប៉ុល ពត តាញ៉ែតហ្នឹងគឺប្រកាសហៅហើយ ហើយចាប់សម្លាប់ឪពុកក្មេកខ្ញុំអីហ្នឹង ហើយ ប្រជាជននៅក្នុងភូមិខ្ញុំហ្នឹង៤នាក់ស្លាប់ម្តុំក្សែហ្នឹង អញ្ចឹងដល់ពេលមើលទៅឃើញមានការ លំបាកអញ្ចឹងខ្ញុំមិនអាចនៅបានទេ បច្ចុប្បន្នលោកសឹកហើយ ។

ឆានី : អញ្ជឹងកាលពេលដែល តារាញ៉ាត ហ្នឹងមកសួរនាំយកបានឆ្នាំហ្នឹង..?

គុណ : បាទ! ពេលនោះគឺបានកាត់តាស់ឲ្យគេ កាលនៅលោកហ្នឹងណាតាស់ឲ្យគេអស់ ។

ឆានី : ចង់និយាយថាពេលហ្នឹងចាប់ផ្តើមសម្លាប់មនុស្សនៅក្នុងភូមិ?

គុណ : ចាប់តាំងពីមុនមក មុនហ្នឹងមួយឆ្នាំពីរ ឪពុកក្មេកខ្ញុំស្លាប់នៅឆ្នាំ១៩៧៦ដែរ ដូចជា៧៥ បែកភ្នំពេញហើយបានមួយឆ្នាំ ប្រហែលជា៧៥ ខ្ញុំវាអត់ចាំដែរបង ព្រោះវាយូដែរ ខ្ញុំវា អត់ចាំ ខ្ញុំទើបតែការឆ្នាំ៧៧ហើយខ្ញុំចុះមក ហើយពេលដែលនៅបួសហ្នឹងមិនមែននេះទេ អញ្ជឹងពេលនោះគឺពួកទាហានបុកមកនៅនេះ ហើយគេជម្លៀសព្រះសង្ឃទៅឆ្ងាយស្រែក្នុង បាក់នឹមនៅបៀតត្រពាំងអណ្តើកក្នុងខេត្តកំពត ព្រះសង្ឃមិត្តទៅហ្នឹងជាមួយប្រជាជនដែរ ដល់ពេលប្រជាជនចុះមកក៏ចុះមកជាមួយប្រជាជនដែរ អាហ្នឹងក្នុងឆ្នាំ៧៤យើងចុះមកហ្នឹង អាហ្នឹងដល់ពេលអញ្ជឹងទៅចាប់ផ្តើមគឺរឹងទៅ ហើយមានការដឹកប្រឡាយដឹកអី យក ប្រជាជនទៅវិចោល ខ្ញុំនឹកឃើញថាមានការលំបាកក្នុងការរស់នៅ សង្ឃពេលនោះឯងអត់ មានអីទេបង អត់ទោសចុះចង្ហាន់មិនដែលគ្រប់គ្រាន់ទេ លែងគ្រប់គ្រាន់ហើយ អញ្ជឹងនឹក ឃើញថាការសម្លាប់ហ្នឹងប្រហែលជាដិតដាមដល់លោកយើងទៀត ក្រែងលោលោកយើង មានការមន្ទិល ដល់ហើយបច្ចុប្បន្នលោកសឹកទៅ លោកក៏សម្រេចចិត្តថាសឹកពេលហ្នឹង ហើយក៏បានសម្រេចចិត្តសឹកហើយយកសម្លៀកបំពាក់យាយហ្នឹងមកសាក ហើយស្តែក ឡើងសឹក ហើយដើរលាប្រជាជនមួយថ្ងៃល្ងាច លាតាមភូមិហ្នឹង យំអស់ហើយយាយតា អីហ្នឹង ។

ឆានី : ហើយលោកក្រូពេលលោកក្រូសឹកថាមានគ្នា៧នាក់ ពួកកាត់មានឈ្មោះអីដែរ?

គុណ : បាទ! ទី១ឈ្មោះលោកក្រូ អីម កាន់ ហៅ ដុះ, ទី២ក៏រូបខ្ញុំ, ទី៣គឺលោកម៉ក់ សុខន, ទី៤គឺសូ ឈាន, ទី៥គឺ វង់ ប៊ុន, ទី៦គឺ ញើក ហៅ សេង ហើយនឹងទី៧គឺនៅប្រាសាទ មួយទៀតឈ្មោះ ដាត ។

ឆានី : ហើយចុះមួយណាដែលកាត់ធ្វើជាចៅអធិការ?

គុណ : ហ្នឹង អីម កាន់ ។ អញ្ជឹងពេលនោះកាត់យកទៅនៅកន្លែងកាត់ហ្នឹងគឺ ក្រោយមកគេឲ្យកាត់ ហ្នឹងរៀនខាងសួរអំពូលថ្នាំ អញ្ជឹងយកមកកន្លែងសួរអំពូលថ្នាំហើយកន្លែងធ្វើដែកហ្នឹងបាន មកមូលគ្នាជាមួយខ្ញុំហ្នឹងដែរ ។

ឆានី : នៅពេលដំបូងពេលដែលថាសឹកហ្នឹង យាយបូ ហ្នឹងកាត់ឲ្យ?

គុណ : កាត់ឲ្យសម្លៀកបំពាក់ ។

- ឆានី : គាត់ឲ្យសម្លៀកបំពាក់ ហើយឲ្យចេញពីការទៅផ្សេង ហើយលោកគ្រូទៅផ្សេង?
- គុណ : បាទ! តែដល់ក្រោយមកគាត់ទៅដល់ហ្នឹង គួរនាំគាត់អត់ដឹងធ្វើអីទេ បែបគ្មានទេបើតាម មើលគ្មានធ្វើអីទេ គាត់អត់មានបានធ្វើការឯរដ្ឋដើរទៅណាទៅណាទេ នៅចាំតែកន្លែងហ្នឹង គាត់អត់មានអីទេ ។
- ឆានី : អាហ្នឹងនៅកន្លែងណាដែរលោកគ្រូ?
- គុណ : អាហ្នឹងនៅស្រុកកេ តែក្រោយមកបានគេបញ្ជូនគាត់មកកងចល័ត កងចល័តហ្នឹងគាត់ ប្រហែលជាមានគួរនាំមេក្រុមមេអីហ្នឹង ក្នុងការដឹកប្រឡាយ លើកទំនប់អីហ្នឹង គាត់ អត់បានចូលបម្រើក្នុងជួរទ័ពទេ ព្រោះអត់នៅជាន់ដែកជាមួយខ្ញុំ ។
- ឆានី : អញ្ជឹងលោកគ្រូដឹងទេ ថាហេតុអ្វីគ្រាន់តែលោកគ្រូសុំហើយយាយបូ គាត់រៀបចំខោអាវឲ្យ លោកគ្រូ?
- គុណ : ពេលនោះគេចង់ឲ្យតែលោកសឹកអស់ទេ គេត្រូវតែផ្សិត តាមពិតលោកគ្រូអស់ហើយ មិនត្រូវនៅទេ ប៉ុន្តែយើងសុំសឹកអញ្ជឹងហ្នឹងវាស្រួល កុំឲ្យគេមកផ្សិតយើង ជៀសមិនរួច ត្រូវតែអស់លោក ។
- ឆានី : ហេតុអ្វីលោកគ្រូ?
- គុណ : អញ្ជឹងបងស្រីដឹងហើយថា កាលសម័យខាងផ្នែកសាសនាគេមិនសូវជឿប៉ុន្មានទេ បើសិន ណាជាជឿក៏មិនត្រូវយកមនុស្សទៅសម្លាប់ចោលដោយគ្មានការពិចារណា អ្នកដែលអត់ កំហុស ។ អញ្ជឹងពេលនោះអ្នកបួសគឺអ្នកចេះដឹងមួយដែរ អ្នកចេះដឹងត្រូវមានការពិចារណា ច្រើន ដឹងខុសដឹងត្រូវ ។ អញ្ជឹងពេលនោះបើសិនជាយើងនៅតស៊ូទៀតហាក់ដូចជាយើង ឆ្កាយ ចង់អប់រំប្រជាជនអីមួយអញ្ជឹងខ្លាចវាធ្វើទុក្ខយើង ។
- ឆានី : ហេតុអ្វីបានជាកូមិផ្សេងៗ គេចាប់ផ្តើមព្រះសង្ឃ ឬយកព្រះសង្ឃខ្លះទៅសម្លាប់ ហើយដល់ ពេលកូមិលោកពូអត់មានគេយកទៅសម្លាប់?
- គុណ : ចំពោះកូមិនេះ បើព្រះសង្ឃដែលនៅវត្តផ្សេងៗ ព្រះសង្ឃអង្គខ្លះហ៊ានប្រឆាំង ហ៊ានតវ៉ា ខុសហរណ៍គេឲ្យចិញ្ចឹមមាន់ ចិញ្ចឹមទា ដល់ពេលយើងមានពីមុនវាឲ្យយើងយកដាក់រួម ហើយអង្គខ្លះទៀតដល់ពេលលោកទេសនា ព្រះអង្គថាយើងដាក់រួមអស់ហើយឥឡូវ ឥឡូវ បើយើងអាចចិញ្ចឹមបានសម្រាប់ជីវភាពមានតែចិញ្ចឹមតែ ដល់លោកថាអញ្ជឹង អាហ្នឹងគេថា លោកថាឲ្យលោក អញ្ជឹងចាប់លោកយកទៅសម្លាប់ បានន័យថាពេលលោកទេសអញ្ជឹង ដាក់កម្ដៅឲ្យគេ ហើយលោកដឹង ហើយលោកអង្គទេសហ្នឹងយកទៅសម្លាប់នៅវត្តភ្នំ

ព្រៃវែងនេះ ហើយលោកវត្តព្រៃវែងហ្នឹងមួយទៀតចេះមន្តអាគមន៍អញ្ជឹងណា ធ្វើកថា ធ្វើយន្តទាហាន គេតាមដានដឹងអញ្ជឹងណា

ឆានី : អញ្ជឹងលោកអញ្ជឹងក៏គេយកដែរ?

គុណ : យកទៅសម្លាប់ចោលដែរ ។

ឆានី : ឈ្មោះអីដែរ?

គុណ : ឈ្មោះ អ៊ុក លោកគា អ៊ុក ។ ហើយ អ៊ុក ហ្នឹងព្រះចៅអធិការវត្តព្រៃវែង លោកមាខ ល្អិតតូច តែមិនដឹងដឹងគាលោកឈ្មោះអី អ៊ុក ទេខ្ញុំភ្លេចបាត់ហើយ ។

ឆានី : ចុះម៉េចបានជាលោកក្រុងដឹងថាគាត់ហ្នឹងត្រូវបានគេយកទៅសម្លាប់?

គុណ : ពេលនោះខ្ញុំមិនទាន់សឹកទេ គេឲ្យលោកសឹកមុន អញ្ជឹងទៅសឹកនៅវត្តអង្គរនួ ពេលដែល សឹកហើយគេយកទៅចងតែម្តង ។

ឆានី : លោកក្រុងនៅជាមួយមែន?

គុណ : ពេលនោះខ្ញុំអត់បាននៅជាមួយទេ តែប្រជាជនប្រាប់ណា ឃើញចាប់លោកហ្នឹងចង ចងដៃ ចងជើង ហើយទាញជើងដៃមកសឹកគ្នា បានសឹកអាសីដាក់លើរទេះសេះដូចជ្រូកអញ្ជឹង គេថាលោកពូកែ អញ្ជឹងគេយកទៅកន្លែងអប់រំភូមិភាគម៉ែននេះ ភូមិភាគម៉ែនយើងខាងនេះ គាណេន ឪពុកខ្ញុំអីហ្នឹងគេយកទៅសម្លាប់ហ្នឹងដែរ នៅភូមិហ្នឹងដែរ ។

ឆានី : កន្លែងហ្នឹងគេហៅអីគេដែរលោកក្រុង ភូមិភាគម៉ែនហ្នឹង?

គុណ : ភាម៉ែន ហ្នឹងនៅវត្ត វត្តដែលខ្ញុំបង្រៀនរាល់ថ្ងៃហ្នឹងគឺគេយកទៅភូមិកន្លែងហ្នឹង ។

ឆានី : វត្តហ្នឹងឈ្មោះអី?

គុណ : វត្តអានស្វាយក្រោម ប៉ុន្តែក្រោយមកនៅតែវត្តអានស្វាយទេ ហើយដល់ឆ្នាំ១៩៧៥ បាន បានលោកសុខ អាន លោកបានមកកសាងសាលាឲ្យបាន៣បន្ទប់ក្នុងមួយខ្នង ហើយក៏ ទទេសនាមសុខ អាន អានស្វាយទៅ ។

ឆានី : អញ្ជឹងលោកក្រុង ពេលដែលគាត់សឹកហ្នឹងគេចាប់គាត់ ពេលគាត់សឹកហើយត្រូវបានគេចាប់ ដាក់វត្តអានស្វាយក្រោម?

គុណ : អត់ទេ គាអ៊ុក ហ្នឹងគេចាប់យកមកដាក់កន្លែងហ្នឹង ហើយគេទុកហ្នឹងទុករយៈពេលយូរដែរ ប្រហែលជាកន្លះខែដែរ គេតាមដានណា គេថាពួកលោកវត្តនេះវត្តនោះ ហើយបានអ្នកនៅ ខាងហ្នឹងបានប្រាប់មកដល់លោកវត្តកំពែងយើងថា ពេលដែល គាអ៊ុក នៅនោះថា ចំពោះ លោកវត្តកំពែងនេះអត់មានពាក់ព័ន្ធជាមួយអាគ្នាទេ កុំយកលោកវត្តកំពែងទៅសម្លាប់

ទៅធ្វើបាប កាលពេលហ្នឹងណា ដល់ពេលព្រាបអញ្ចឹងខ្ញុំមិនកើតទេ ដល់វត្តហ្នឹងស្លាប់ ហើយវត្តភ្នំគ្នានោះមួយទៀតសម្លាប់អស់ទៀត ហើយវត្តខ្លះហួសពីហ្នឹងទៅចូលដល់វត្ត ខ្លះវត្តហ្នឹងខ្ទេចអស់ទៀតសល់តែនេន្យាក៏ទេ ។

ធានី : តែគេយកទៅសម្លាប់នៅកន្លែងវត្តអាណិតស្វាយក្រោមហ្នឹង ?

គុណ : អត់ទេ លោកវត្តខ្លះនោះយកទៅសម្លាប់មិនដឹងទីតាំងគេនៅកន្លែងណា ខ្ញុំអត់បានដឹងទេ កាលហ្នឹងវត្តខ្លះហ្នឹងអស់អាណិត នៅតែនេន្យាក៏ទេ ឥឡូវហ្នឹងកំពុងតែត្រូវគ្នាជាមួយខ្ញុំ ហើយរាប់អាណិតដូចបងប្អូនអញ្ចឹង ព្រោះបានជីវិតរស់នៅ ហើយគ្នានៅនេន្យាចណា អញ្ចឹងគេយកតែលោកធំៗទៅសម្លាប់ចោល ចៅអធិការ ។

ធានី : អញ្ចឹងកាលហ្នឹងលោកគ្រូបានដឹងរឿងហ្នឹងពីណាមក ដែលថាគេប្រាប់ថាខាងលោកភារីក ហ្នឹងគាត់ឆ្លើយប្រាប់ថាមិន ?

គុណ : ប្រជាជនគាត់ប្រាប់ ព្រោះនៅនោះប្រជាជនភូមិភាគម៉ែនមកចូលរួមនៅវត្តកំពែងនេះដែរ យកបង្កាន់យកអីមកអញ្ចឹង ហើយគាត់ក្នុងការអាណិតលោក មានការអាណិតលោកអញ្ចឹង ទៅ ហើយមកហ្នឹងក៏មិនមែនមកចំហរដែរ លោកនិយាយដោយស្មោះត្រង់ ថាព្រះអង្គ ប្រុងប្រយ័ត្នពាក្យពេជ្រ ពាក្យសម្តី ការនិយាយពីរឿងអីមួយផ្សេងៗ មិនបាច់និយាយអីទេ ព្រះអង្គដឹងតែរៀនធម៌ដឹងតែធ្វើការទៅ យប់រៀនធម៌ ថ្ងៃឡើងដាំដំឡូងទៅហើយនឹងធ្វើការ ទៅ សម្របសម្រួលខ្លួន ហើយខ្ញុំអញ្ចឹងក៏ភ័យខ្លួន ។

ធានី : ក៏ចាប់ផ្តើមពិភាក្សាហើយសឹកហ្នឹង ?

គុណ : បាទ! បច្ចុប្បន្នចៅអធិការហ្នឹង អញ្ចឹងពេលនោះឯងលោកក៏ឯកភាព ប៉ុន្តែភ័យហ្នឹងភ័យ ដោយជាក់ស្តែង ពេលដែលគេយកលោកទៅសម្លាប់ចោល គេឲ្យឈូបមកស៊ើបក្រោមវត្ត រាល់យប់ហ្នឹង យប់ណាក៏មកដែរ ។

ធានី : ខាងណាអ្នកចេញបញ្ជាឲ្យយកគាត់ទៅសម្លាប់ ?

គុណ : ចំពោះអ្នកដែលបញ្ជាឲ្យយក ភារីក ហ្នឹងទៅសម្លាប់គឺខ្ញុំអត់ដឹងដែរ តែនៅក្នុងនោះមានមេ ឃុំមានតែគេហៅ ភារីក ហ្នឹងដែលខ្លាំង សម្លាប់មនុស្សសម្លាប់មណ្ឌលស្តុកឃុំនេះ អស់ច្រើនណាស់ ។

ធានី : លោកគ្រូធ្លាប់ឃើញទេ ?

គុណ : ភារីក ហ្នឹង ?

ធានី : បា!

គុណ : តាញ៉ែត ហ្នឹងធ្លាប់ឃើញ មាឌស្កូស តាញ៉ែត ហ្នឹងដល់ហើយទៅត្រូវ វាខូចជាមួយស្រី ច្រើនណាស់រហូតមានកូនចៅក្នុងភូមិកំពែង នៅពេទ្យខាងក្រោយផ្ទះនេះ ដោយសារឪពុក ក្មេកខ្ញុំទៅទាន់ជាមួយពេទ្យស្រីហ្នឹង អញ្ជឹងមិនដឹងធ្វើម៉េចមានតែចាប់តាត់យកទៅសម្លាប់ ចោលដើម្បីបំបិទមាត់ អញ្ជឹងក្រោយមកដល់ពេលបែកការណ៍ថាវាខូចស្រីច្រើន អញ្ជឹង អភិបាលស្រុករបស់គេជំនាន់នោះឈ្មោះ តាសុំ ជាមួយ យាយបូ គេឲ្យចាប់មេឃុំហ្នឹង ហ្នឹង ព្រោះវាធ្លាយច្រើនបានសំណុំរឿងបែបបទហ្នឹងច្រើន ហើយដឹងថា តាញ៉ែត ហ្នឹងវា ខូច អញ្ជឹងពេលនោះ តាញ៉ែត រៀបចំដែនការរត់ទៅរៀតណាម នាំតែប្រពន្ធចុងក្រោយ ទៅរៀតណាម ។

ធានី : ហើយបានរួចទេ?

គុណ : អត់រួចទេ ទៅដល់គេស្នាក់ជាប់ រួមជាមួយកងទ័ពខ្មែរក្រហម ហើយចាប់បានទៅ ដល់ ពេលចាប់បានបញ្ជូនមកចូលកន្លែងខ្ញុំដីកនៅសុបិន្តនេះ ដែលខ្ញុំសឹកហើយនៅដីកហ្នឹង គេចង់អញ្ជឹង ។

ធានី : តែកាត់ម្នាក់ឯងទេ?

គុណ : បាទ! តែមួយហ្នឹង តែតាញ៉ែត ហ្នឹង ។

ធានី : ហើយផ្សេងៗអត់ឃើញទេ?

គុណ : អត់ឃើញទេ ។

ធានី : ហើយគេចង់ហើយធ្វើម៉េចទៀតទៅ?

គុណ : ក្រោយមកត្រូវបញ្ជូនជាមួយពួកខ្មែរយើង ខ្មែរកម្ពុជាក្រោម គេបញ្ជូនឡើងទាំងឡានៗ គេបញ្ជូនឡើងទៅលើតែមិនដឹងទៅណាទេ ។

ធានី : ឡើងលើហ្នឹងទៅទិសខាងណា?

គុណ : ទៅជើងទៅ ទៅអញ្ជឹងទៅកំពត ទៅត្រពាំងអណ្តើក ប៉ុន្តែខ្លះគេថាបែបបែកទៅក្រោមវិញ ទៅសម្លាប់ទាំងអស់ ។

ធានី : បំបែកទៅក្រោមហ្នឹងទៅកន្លែងណាវិញលោកគ្រូ?

គុណ : ទៅក្រោមហ្នឹងបើតាមមើលបែបចុះយើងសៀមកអញ្ជឹងកាត់មកកំពតអញ្ជឹង ។

ធានី : អាចនិយាយដូចថាទៅកន្លែងណាមួយលោកគ្រូ?

គុណ : មិនអាចដឹង ខ្ញុំមិនដឹងដែរ ។

ធានី : ប្រហែលទៅកំពតទៅអីដែរ?

គុណ : ប្រហែលកំពតទៅអញ្ចេះទៅ ឡើងទៅត្រពាំងអណ្តើក ដើរមៀលទៅឡើងទៅកំពតហើយ ព្រោះតំបន់ភ្នំ ។

ធានី : ប៉ុន្តែដឹងថាកន្លែងហ្នឹងជាកន្លែងអីទេ បានជាគេបញ្ជូនទៅហ្នឹង?

គុណ : អត់ដឹងកន្លែងអីទេ គេថាជម្លៀសយកទៅលើៗ ព្រោះកាលនេះប្រជាជនយើងនៅនេះហ្នឹង អ្នកដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធក្រសារធ្វើទាហានឲ្យទៅមន្ទីរ២០៤ហើយ ។

ធានី : មន្ទីរ២០៤?

គុណ : បាទ! ម្តាយខ្ញុំបង្កើតបានទៅនោះដែរ ។

ធានី : កន្លែងអីគេមន្ទីរ២០៤ហ្នឹង?

គុណ : គេហៅកន្លែងអប់រំគេ ។

ធានី : អប់រំយ៉ាងម៉េចទៅលោកក្រូ?

គុណ : អប់រំហ្នឹងគឺ គេយកទៅគេដាក់កន្លែងវាលបៃសហ្នឹង គាត់ថាគ្មានអីទេ មានតែគល់ព្រិប មាន អីឲ្យយើងទៅបង្ករបង្កើនសាច់រានដំណាំបង្ករបង្កើនកន្លែងហ្នឹង ។

ធានី : យើងត្រានតែដំណាំអត់មានធ្វើអីផ្សេងទៀតទេ?

គុណ : អត់មានធ្វើអីទេ ខ្ញុំឆ្លុះត្រង់នេះបន្តិច ឆ្លុះបញ្ចាំងពីប្រវត្តិខ្លួនឯងហ្នឹង ក្រោយពេលដែលខ្ញុំ នៅបួសលោកហ្នឹងក៏ម្តាយខ្ញុំហ្នឹង បងស្រីខ្ញុំហ្នឹងទាហានគេដណ្តឹង ដល់ពេលទាហានគេដណ្តឹង មិនដឹងធ្វើម៉េច បើមិនឲ្យគេចាប់ អញ្ជឹងគាត់ក៏សម្រេចឲ្យ អញ្ជឹងពេលសម្រេចឲ្យគាត់ក៏បាន ទៅប្រាប់បងប្អូនយើងនៅខាងខេត្តកំពត ព្រោះទាហានវានៅម៉ុករីវង់មកវត្តភ្នំយើងនេះ ណា មកដល់វត្តភ្នំដីតាពិច អាភ្នំដីតាពិចព្រះលោកយាយរាល់ថ្ងៃហ្នឹង អញ្ជឹងទាហាននៅ លើហ្នឹង អញ្ជឹងពេលនោះគាត់បានសម្រេចថាឲ្យអញ្ជឹងហើយ គាត់ទៅប្រាប់បងប្អូនស្មានតែ មិនអីទេ ពេលទៅប្រាប់នៅខេត្តកំពតនេះឆ្លងពីនេះទៅ អញ្ជឹងពេលហ្នឹងខ្មែរក្រហមវានៅ ហ្នឹង ថ្ងៃថយទៅហ្នឹងយប់ឡើងវាចូលមកដល់តំបន់យើងនេះ អញ្ជឹងពេលទៅដល់គេចាប់ គាត់ គេថាយើងសេអ៊ីអា ម្តាយខ្ញុំហ្នឹង ខ្ញុំហៅម្តាយថាញាម គេថាគាត់សេអ៊ីអាយកការ ឲ្យទាហាន អញ្ជឹងគេចាប់គាត់ ខ្ញុំអត់ដឹងថាគេចាប់ទេ ប៉ុន្តែដល់បាត់មួយយប់សួរញាម ប្រុសគាត់ថា ញាមលោកទៅប្រាប់ការបងប្អូនដឹងមួយអីហ្នឹង អញ្ជឹងខ្ញុំព្រលឹមឡើងខ្ញុំទៅ ទៅដល់ជួបអ្នកដែលស្គាល់គ្នា អ្នកនៅកំពតហ្នឹងថាញាមលោកគេបញ្ជូនទៅលើហើយ អញ្ជឹងតាមម្តាយទៅដល់ក្បែរជើងភ្នំវត្តរ៉ូបនេះ ដល់ហើយនឹងឃើញមិនដឹងទៅរកនៅណាទេ

មិនដឹងមុខមិនដឹងមាត់ទៅណាទៅណាអញ្ចឹង បានគេឲ្យឈប់គេថា ឥឡូវបើគេកុណាចង់តាម
 ក៏តាមចុះ កាលបង្កើនសុំហៅលោកនេះមួយអង្គទៀតទៅជាមួយខ្ញុំ ដល់ពេលលោកនេះនោះ
 ខ្លួន ករុណាខ្លួនលោកបងទៅក៏ទៅ ករុណាមិនទៅទេ អញ្ចឹងក៏សម្រេចចិត្តមកវិញ ពេល
 សម្រេចចិត្តមកវិញបានមួយអាទិត្យគេសរសេរសំបុត្រដាក់នៅខាងក្រោយដុះព្រាមប្រុស
 បង្កើនថា ធ្វើបុណ្យឲ្យកាត់ទៅគេសម្លាប់កាត់ហើយ អញ្ចឹងពេលនោះមិនដឹងធ្វើម៉េចទេ បងខ្ញុំ
 យំផង ឪពុកយំប្រាប់ខ្ញុំលោកអញ្ចឹង ថាធ្វើចង្កាន់ទៅក្នុងអីទេ លោកនៅបង្កើនមានចង្កាន់ភិប
 ក្នុងណាស់ ធ្វើបុណ្យឲ្យកាត់ ឧទ្ទិសឲ្យកាត់ អញ្ចឹងពេលបង្កើនកាត់ទៅដល់មន្ទីរ២០៤បង្កើន
 ហើយ កាលបង្កើននៅក្នុងស្រុកត្រាំកក់ មន្ទីរ២០៤ ប៉ុន្តែឥឡូវគេកាត់ចូលក្នុងស្រុកជុំគិរី
 អញ្ចឹងពេលនោះខ្ញុំនៅឆ្នាំ៧៤បង្កើនគេឲ្យឡើងទៅលើបង្កើនបានទៅលើហើយ អញ្ចឹងពេលចាប់
 ទៅបង្កើនបានរយៈពេល៣ខែ អប់រំបាន៣ខែក៏ទាហានបែកលើភ្នំដីសាពិច អញ្ចឹងទាហានដែល
 បែកមកគេអត់ទាន់សម្លាប់ទេ អញ្ចឹងគេឲ្យទៅរៀននៅលើ លើបង្កើនគឺនៅ២០៤បង្កើនឯង
 ទៅជួបកូនប្រសារហើយមួយក្មេកទៅជួបគ្នានៅបង្កើន អញ្ចឹងមួយខ្ញុំរយៈពេល៣ខែត្រូវគេ
 ឲ្យមក ដល់ពេលបងត្រូវធ្វើទាហានគេឲ្យរៀនបង្កើន៣ខែទៀតបានមក អញ្ចឹងកាត់ត្រូវខុប
 ៣ខែទៀតឡើង៦ខែ អញ្ចឹងពេលនោះកាត់ចូល៨០ ចូល៨០ ហើយបានមកជួបកូនចៅ
 រហូតចុះមកដល់ពេលឥឡូវបង្កើនមកកាត់ទើបតែស្លាប់ ។

- ឆានី : កាត់អាយុវែងណា?
- គុណ : បាទ! កាត់អាយុ៧៧ មួយខ្ញុំ ។
- ឆានី : អញ្ចឹងកូនប្រសារកាត់ឈ្មោះអីគេ?
- គុណ : កូនប្រសារកាត់ឈ្មោះ ម៉ុ ដាន់ បង្កើនបងថ្មីខ្ញុំ ។
- ឆានី : ចុះលោកគ្រូថាវត្តអីគេ គេច្រើនយកព្រះសង្ឃទៅសម្លាប់ មានវត្តមួយដែលលោកនេះកាត់
 នៅរស់ដែរ កាត់ឈ្មោះអីដែរ?
- គុណ : ឈ្មោះ ដុន ។
- ឆានី : អី ដុន លោកគ្រូ?
- គុណ : ឪពុកកាត់ឈ្មោះ ហ៊ឹម អញ្ចឹងខ្ញុំហៅ ហ៊ឹម ដុន ។
- ឆានី : កាត់នៅក្នុងភូមិបុណ្យលោកគ្រូ?
- គុណ : កាត់នៅភូមិក្រពាំងព្រីង ។
- ឆានី : ឃុំ?

គុណ : ឃុំគោកព្រិច ស្រុកកំរងដែរ ។
 ធានី : អញ្ជឹងលោកគ្រូ ម្តាយលោកគ្រូដែលជាធ្លាប់នៅ២០៤ឃុំ ពេលឃ្នឹងលោកគ្រូទៅធ្វើ
 ជាន់?
 គុណ : បាទ! ពេលឃ្នឹងខ្ញុំនៅលោកទេ ដល់ហើយនៅក្នុងឆ្នាំ៧៤ឃ្នឹងបានគេឲ្យមកវិញ ឃ្នឹងចាប់
 សឹកហើយ ។
 ធានី : អញ្ជឹងដល់ពេលដែលលោកគ្រូទៅ ម៉េញលោកគ្រូថាមុនឃ្នឹងលោកគ្រូបានទៅធ្វើជាន់ឃ្នឹង
 ហើយ ក្រោយពីចិញ្ចឹមជ្រូកគេឲ្យធ្វើជាន់?
 គុណ : បាទ! គេឲ្យធ្វើជាន់ ។
 ធានី : ដល់ពេលលោកគ្រូនៅចិញ្ចឹមជ្រូកឃ្នឹងខាងណាគេឲ្យលោកគ្រូ យាយបូ គាត់អ្នកប្រាប់?
 គុណ : គេមានចាត់តាំងប្រធានគេមួយ គឺយាយមួយឈ្មោះ យាយសុទ្ធៗ ជាអ្នកមើលការខុស
 ត្រូវ ។
 ធានី : អី! យាយសុទ្ធ ឃ្នឹងគាត់អ្នកមើលការខុសត្រូវ?
 គុណ : បាទ! គាត់អ្នកមើលការខុសត្រូវ ។
 ធានី : ចិញ្ចឹមជ្រូកឃ្នឹង?
 គុណ : បាទ!
 ធានី : ក្រោយមកទៀតយ៉ាងម៉េចទៀត លោកគ្រូថាគេចិញ្ចឹមជ្រូកឃ្នឹងនៅឆ្នាំប៉ុន្មានដែរ?
 គុណ : នៅឆ្នាំ១៩៧៥ ។
 ធានី : ចុះពេលលោកគ្រូធ្វើជាន់?
 គុណ : ធ្វើជាន់ឃ្នឹងក្នុងឆ្នាំ៧៥ - ៧៦ - ៧៧ ។
 ធានី : ហើយខាងណាអ្នកបញ្ជូនឲ្យលោកគ្រូទៅធ្វើជាន់?
 គុណ : ចៅហ្វាយស្រុកគេ ។
 ធានី : ចៅហ្វាយស្រុក?
 គុណ : បាទ! យាយបូ ឃ្នឹងឃ្នឹង ។
 ធានី : លោកគ្រូស្គាល់គាត់ច្បាស់ទេ?
 គុណ : បាទ! យាយបូ ឃ្នឹងខ្ញុំស្គាល់ច្បាស់ ។
 ធានី : រូបរាងគាត់យ៉ាងម៉េចដែរ?
 គុណ : រាងធំក្រអាញ មិនក្រអាញទេ បានន័យខ្ពស់មិនខ្ពស់ទាបមិនទាប ។

ឆានី : ហើយសប្បុរសភាគយ៉ាងម៉េចដែរ?

គុណ : សប្បុរសណែកបាយ ។

ឆានី : កាត់កាចទេ?

គុណ : ទេ បើតាមខ្ញុំធ្លាប់នេះទៅ ព្រោះខ្ញុំធ្លាប់ចិញ្ចឹមជ្រូកហ្នឹង ដល់ពេលខ្ញុំខ្យល់ចាប់អីកាត់ ខ្ញុំកោសអត់បាន ដល់កោសអត់បានពួកយាយៗ ពួកព្យា ដែលជាយុទ្ធជននៅជាមួយគ្នាហ្នឹង ចាប់ខ្ញុំ ចាប់ខ្ញុំដល់ហើយខ្ញុំថាអត់ឲ្យកោសទេ ស្រាប់ដល់កាត់ហៅខ្ញុំថា មិត្តគុណ មកដេក កន្លែងនេះ ខ្ញុំខ្លាចគេដល់ហើយទៅដេក ដល់ពេលដេកកាត់ចាប់កោស ដល់កាត់កោសអត់ ហ៊ានរឿងដែរ ។

ឆានី : អ័! យាយបូ ហ្នឹងកោសឲ្យលោកក្រូហ្នឹង?

គុណ : បាទ! ព្រោះអ្នកដទៃកោសខ្ញុំមិនឲ្យកោស ខ្ញុំឈឺ ដល់ពេលកាត់ហៅឲ្យទៅដេកខ្លាចកាត់ កោសខ្លាចកាត់ ខ្ញុំមិនដែលកោសទេ ។

ឆានី : ចុះម៉េចបានជាកាត់កោសខ្យល់ឲ្យលោកក្រូ?

គុណ : ព្រោះពេលហ្នឹងកាត់ទៅមើលជ្រូក ហើយបែងឲ្យយាយហ្នឹងថា មិត្តគុណ ខ្យល់មាំណាស់ ហើយអត់ឲ្យកោសគេចាប់អីទេ ចុះឥឡូវទៅណាហើយ ហើយថាទៅនោះ ដល់ហើយ បានកាត់ថា មិត្តគុណ មកនេះ ដល់ពេលខ្ញុំមកដល់កាត់ថាខ្លាចមើល យាយយកប្រេងមើល កាត់ក្រាន់តែកោសបានមួយចំហៀងខ្លាំងកាត់ឲ្យដាច់ ដល់ពេលដាច់ហៅយុទ្ធជនប្រុសៗ ដូចគ្នា មើលឯងមកកោសមើល មិត្តគុណ រឿអត់ ហើយខ្ញុំមានហ៊ានរឿណា អញ្ជើង យាយបូ ក៏ខ្ញុំស្គាល់ច្បាស់ណាស់ ។

ឆានី : អញ្ជើងយាយបូ ហ្នឹងកាត់ស្គាល់លោកក្រូដែរ?

គុណ : បាទ! ស្គាល់ ព្រោះនៅចិញ្ចឹមហ្នឹងកាត់ចេញចូលញឹកញាប់ ។

ឆានី : អញ្ជើងកន្លែងចិញ្ចឹមជ្រូកហើយកន្លែងកាត់នៅជិតគ្នាដែរ?

គុណ : អត់ទេ មន្ទីរកាត់នៅដោយឡែក ។

ឆានី : មន្ទីរហ្នឹងនៅកន្លែងផ្សេងទៀត?

គុណ : បាទ! នៅដោយឡែកផ្សេងទៀត ។

ឆានី : ប៉ុន្តែកាត់អាសារមកមើល?

គុណ : កាត់អាសារមកមើលកន្លែងដាក់ ចិញ្ចឹមជាកសិដ្ឋានកាលហ្នឹង វាយកវត្តដាក់ធ្វើជាទ្រង់ជ្រូក ហើយ ។

ឆានី : អញ្ជឹងលោកក្រូ អ្នកណាគេបញ្ជូនលោកក្រូទៅធ្វើនៅ...?
គុណ : គឺយាយហ្នឹងដែរ ហើយដល់ខ្ញុំនៅកន្លែងចិញ្ចឹមជ្រូកហ្នឹងធ្វើរបស់ធ្វើអញ្ជឹង ធ្វើក្រែដេកធ្វើអី
អញ្ជឹងទៅ ខ្ញុំចេះច្នៃធ្វើផុសសម្រាប់ត្រង់ទឹកភ្លៀង យកស័ង្កសីយើងកាត់ធ្វើផុស ព្រោះកាល
ខ្ញុំរៀនជាងដែកខ្ញុំរៀននៅអនុវិទ្យាល័យខ្ញុំរៀនខាងកសិកម្ម ខ្ញុំចេះធ្វើផុស ធ្វើបែនយើងរុញ
នំបញ្ចុក ហើយអញ្ជឹងឥឡូវហ្នឹងខ្ញុំចង់ចាំ អញ្ជឹងមានស័ង្កសីមានកន្ត្រៃខ្ញុំអាចកាត់ធ្វើផុស
បាន ។

ឆានី : អញ្ជឹងក្រោយមកទៀតលោកក្រូទៅរៀនហ្នឹង រៀននៅកន្លែងណា នៅខេត្តតាកែវ?
គុណ : នៅខេត្តតាកែវហ្នឹងសព្វថ្ងៃនៅកន្លែងសាលា ជា ស៊ឹម ហ្នឹងហ្នឹង វិទ្យាល័យជា ស៊ឹម ហ្នឹង

ឆានី : ហើយទៅរៀនប៉ុន្មាននាក់ដែរលោកក្រូ?
គុណ : ទៅតែ២នាក់ តាមួយកាត់ខាងឈើ ទៅរៀនខាងកីឡាប្បាញ ។

ឆានី : ឈ្មោះអីដែរ?
គុណ : ឈ្មោះ ថន ។

ឆានី : សព្វថ្ងៃកាត់នៅរស់ទេ?
គុណ : សព្វថ្ងៃកាត់នៅរស់ ។

ឆានី : កាត់នៅណាដែរ?
គុណ : នៅភូមិតន្ទៃ ហើយតាមួយទៀតកាត់ទៅមុនខ្ញុំ ខ្ញុំអត់ដឹងទេ ដល់ពេលខ្ញុំទៅបានដឹងថាគេ
បញ្ជូនកាត់ទៅរៀនដែរ តាហ្នឹងកាត់ខាងជាន់ម៉ាស៊ីន ។

ឆានី : ឈ្មោះអីគេ?
គុណ : ឈ្មោះ តាជា ។

ឆានី : កាត់នៅភូមិអីដែរ?
គុណ : នៅភូមិសាពៅ ឃុំកំពែងដែរ អញ្ជឹងទៅដល់នោះឃើញកាត់នៅហ្នឹង កាត់ខាងធ្វើម៉ាស៊ីន
គ្រឿងម៉ាស៊ីនគ្រឿងអីហ្នឹង អញ្ជឹងក្រោយមកដល់ហើយអញ្ជឹងទៅបាននៅគ្រឿងម៉ាស៊ីន
ជាន់ខ្ពស់ជាន់ដែកហ្នឹងគេដាក់នៅក្បែរតាមួយដុំនៅភិរវង់ហ្នឹង

ឆានី : ពេលដែលលោកក្រូទៅរៀនហ្នឹង ពីណាគេអ្នកបង្រៀនលោកក្រូ?
គុណ : មេជាន់គេនៅក្នុងកន្លែងសិប្បកម្មខេត្តហ្នឹងហ្នឹង កន្លែងខេត្តហ្នឹងហ្នឹង ។

ឆានី : មេជាន់គេឈ្មោះអីគេដែរលោកក្រូ?
គុណ : មេជាន់គេឈ្មោះអីគេដែរលោកក្រូ?

គុណ : ខ្ញុំអត់បានស្គាល់ឈ្មោះគេទេ គេអត់បានប្រាប់ យើងទៅវាឲ្យយើងអនុវត្តផ្ទាល់ហ្នឹង យើង
ចេះពីនេះទៅយ៉ាងម៉េចយើងធ្វើទៅគេប្រាប់យើង គេថាវាបៀបស្នងដែក ប៉ុន្តែស្នងដែកខ្ញុំនៅ
នេះស្នងប្រើទុកចំបក់ កាត់ដើមចំបក់ធំៗ អញ្ជឹងហើយយកមកពុះ ដល់ពុះវាហើយយកមក
ធ្វើឆ្នាំងដាក់កម្ដៅក្រឡុកក្រឡុកប៉ុណ្ណឹង អញ្ជឹងហើយមកយើងដាក់ឆ្នាំងស្នងដែកកណ្តាលទៅ ហើយ
ដាក់ទុកសសន៍ខាង ដល់ពេលនោះដែកដេរវាវាត្រូវភ្លើងរលាយហើយ ពេលរលាយហើយ
បានដងទឹកដែកយកទៅចាក់ពុម្ពឆ្នាំង ។

ធានី : គេបង្រៀនយើង?

គុណ : មុនដំបូងខ្ញុំទៅមើលគេ ដល់មើលគេអញ្ជឹងឃើញខ្ញុំរាងឆាប់ចាប់បានអញ្ជឹង គេឲ្យខ្ញុំទៅរៀន
ថែមដើម្បីឲ្យចាក់ឆ្នាំងខ្លះ កាលប្តឹងយើងចាក់ឆ្នាំងតូចៗ អាឆ្នាំងក្នុងមួយក្រួសារ៥-៦ នាក់
អាចដាំបាយបាន ដល់អញ្ជឹងកាត់ថាមិត្តឯងអាចប្រែអាចចាក់ឆ្នាំងធំៗ បាន ខ្ញុំថាអាចបាន
បើថាបានមិត្តឯងទៅរៀនថែមទៀត ដល់ហើយឲ្យខ្ញុំទៅរៀនទៀត ។

ធានី : អ្នកណាអ្នកសួរ?

គុណ : យាយបូ ហ្នឹង ។

ធានី : អញ្ជឹងដល់ពេលលោកគ្រូទៅរៀនហ្នឹងបានរយៈពេលប៉ុន្មានដែរ?

គុណ : ខ្ញុំបាន៣ខែ ពេលដែលបាន៣ខែហ្នឹង ខ្ញុំទៅរៀនពេលនោះគឺការហូបចុកអីក៏មិនបបួរដែរ
សម័យនោះ ស្មានតែថាគ្រាន់បើហូបគ្រប់គ្រាន់បានខ្ញុំទៅ អញ្ជឹងចេះតែអត់ធ្មត់ ហើយមិន
ចង់រៀនទៀតដល់ពេលមើលឃើញវាលំបាកពេលរៀនទៅ ចុះភ្លើងវាក្ដៅ ថាចង់ថយវិញ
ដល់ហើយថយវាមិនកើត ដាច់ខាតត្រូវតែយកទៅនោះ នៅអត់បានទេមកពីរៀន ។

ធានី : អញ្ជឹងដល់ពេលលោកគ្រូទៅហ្នឹងនៅឆ្នាំប៉ុន្មានដែរ?

គុណ : ខ្ញុំទៅរៀននៅឆ្នាំ១៩៧៧ ដើម៧៧ ។

ធានី : ដើម៧៧?

គុណ : បាទ! ពេលដែលមកធ្វើហ្នឹង ធ្វើបានរយៈពេលជាងមួយឆ្នាំ កាលមុនមកខ្ញុំចេះតែនៅជា
មួយគេឯង ក្រោយមកដល់ពេលយើង៧៧ហ្នឹង មកចុង៧៧វារំដើបរំដួលហើយ
រៀនណាមកបុកក្បែរហ្នឹង ប៉ុន្តែមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាងដែកហ្នឹងវាបាត់ម្ដងទេ វាមានទ័ពនៅ
ការពារហ្នឹងហើយ អញ្ជឹងដល់ក្រោយមកទៀត ចូលដល់ឆ្នាំចុង៧៧ដើម៧៨ អញ្ជឹងរៀន
ណាមធ្វើការបុកហើយ មានការផ្លាស់ មានការបាញ់ កាលប្តឹងខ្មែរក្រហមវាបានបុកទៅ
ប្រទេសរៀនណាម នៅម្ដុំកេហៅសំបុកមាននៅទីកន្លែងរៀនណាមហ្នឹងណា អញ្ជឹងបុកចូលទៅ

អញ្ជឹងពេលនោះគឺបុកចូលទៅ ក្រោយមករៀនតណាមបុកមកវិញមក បុកដេញមកហួសមក ហើយក៏បាក់ទ័ពប៉ុល ពត អញ្ជឹងក្រោយមករៀនតណាមដកទៅវិញ យើងធ្វើការដេញទៅ វិញ ខ្មែរក្រហមគេដេញទៅវិញ រៀនតណាមក៏ទៅដល់ប្រទេសគេវិញទៅ ។

ឆានី : អញ្ជឹងពេលហ្នឹងលោកក្រុមចូលធ្វើទ័ព?

គុណ : ពេលនោះដកហួសជាន់ដៃកហ្នឹង ចៅហ្វាយស្រុកគេឈ្មោះគេ តាសៀងៗ ពួកហៅ សៀង តែមិនដឹងអីសៀង ទេ ខ្ញុំមិនស្គាល់ដីតា សម័យនោះគេហៅតាៗ ឲ្យតែអ្នកធំគេហៅតា ហើយ ទោះបីក្មេងក៏ដោយ ហើយមិនអីគេហៅយាយហើយ ហើយយាយបូ ហ្នឹងចំណាស់ ក៏មិនប៉ុន្មានដែរ កាលហ្នឹងប្រហែលជាខ្លះ៤០ មិនដឹង ប៉ុន្តែគេចេះតែហៅយាយទៅ ៤០ ជាន់អីហ្នឹង ។

ឆានី : តាសៀង ហើយនឹងយាយបូ ហ្នឹងមួយណាជាមេធំ?

គុណ : អញ្ជោះ យាយបូ ហ្នឹងគឺកាត់មុនគេ តាំងពីទាហាននៅក៏មានឈ្មោះ យាយបូ ហ្នឹងដែរ អញ្ជឹងពេលទាហានចេញទៅក៏នៅ យាយបូ ហ្នឹងដែរ អញ្ជឹងតាសៀង ហ្នឹងគឺកាត់ចុង ក្រោយហើយ ចៅហ្វាយស្រុកចុងក្រោយនៅឆ្នាំ៧៧-៧៨ហើយទេ ហើយតាកុំ តាទិត អីហ្នឹងទៅបាក់អស់ហើយ គេផ្លាស់ចេញបាក់អស់ហើយ ។

ឆានី : អញ្ជឹងតាកុំ ហើយនឹង តាទិត ហ្នឹងសុទ្ធតែជាមួយគ្នាដែរ?

គុណ : តាកុំ, តាទិត, ហើយនឹងយាយបូ គឺ៣នាក់ហ្នឹងប្រមូលគ្នា ។

ឆានី : ដូចថាកាត់ទៅណាវិញទេ?

គុណ : បាទ! តាកុំ ហ្នឹងដល់ហើយទៅកាត់ស្លាប់ ហើយយាយបូ ហ្នឹងនៅទៅបែករត់ទៅលើទៅ ជួប ប្រជាជនគេជួបដែរ ប្រជាជនយើងរត់ទៅឆ្ងាយនៅទល់ដែនថែហ្នឹងបានជួបកាត់ដែរ ប៉ុន្តែខ្ញុំអត់បានជួបទេ ខ្ញុំអត់ទៅឆ្ងាយទេ ។

ឆានី : កាលហ្នឹងហេតុអីបានជា យាយបូ កាត់លែងរស់នៅស្រុកហ្នឹង ហើយឲ្យ តាសៀង មក វិញ?

គុណ : ខ្ញុំអត់ដឹងដែរកាផ្លាស់ប្តូររបស់គេ ថ្នាក់គេហ្នឹងមិនដឹងជាគេផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងម៉េចខ្ញុំអត់ដឹងដែរ ។

ឆានី : ចុះម៉េចកាត់ផ្លាស់ប្តូរទៅណាវិញ លោកក្រុមដឹងទេ?

គុណ : មិនដឹងទេ មិនដឹងជាគេឡើងទៅខេត្តទៀត ឬក៏ទៅខាងណាទៀតខ្ញុំអត់ដឹង យើងអត់ដឹងដែរ ការគេយើងមិនអាចដឹងដែរ ។

ឆានី : ចុះក្រៅពី យាយបូ, តាទិត, តាកុំ អីហ្នឹង មានអ្នកផ្សេងដែលត្រូវផ្លាស់ប្តូរដូចកាត់ទេ?

គុណ : ឃើញមកក្រោយហ្នឹងមានតែ តាសៀង ហ្នឹងហ្នឹង ហើយស្រីគឺអត់មានទេ ស្រីអត់មាន ឃើញទេ ។

ធានី : តាត់កាចទេ តាសៀង ហ្នឹង?

គុណ : តាសៀង ចៅហ្វាយស្រុកក្រោយមកមិនដែលពួសម្ចាស់ទេ ចៅហ្វាយស្រុកក្រោយហ្នឹងខ្ញុំ មិនបានឃើញទេ តែក្រែងលោកេសម្ចាស់សម្ងាត់អីយ៉ាងម៉េចខ្ញុំអត់ដឹងទេ ។

ធានី : ប៉ុន្តែបើពួកវាតែ យាយបូ ទេ?

គុណ : បាទ! ពួកតែយាយបូ តែយាយបូហ្នឹងខ្ញុំមិនដែលនៅជាមួយមិនដែលបានឃើញតាត់ សម្ងាត់ដូច្នោះដែរ តែក្រែងលោកេតាត់បញ្ជា តាត់បញ្ជាក្រោមឱវាទរបស់តាត់ តាត់មានសេនា ជន មានឈ្មោះមានអីរបស់តាត់ ។

ធានី : តែលោកក្រុមធ្លាប់ឃើញទេ?

គុណ : ការសម្ងាត់ខ្ញុំមិនដែលបានឃើញទេ តែបើបងខ្ញុំធ្លាប់ឃើញ បងបណ្ឌិត តែបើគេសម្ងាត់ខ្ញុំ មិនដែលបានឃើញទេ ។

ធានី : បងបណ្ឌិតពិណាទៅណាដែរ?

គុណ : តាមដូរហ្នឹង បណ្ឌិតតាមដូរកូមិហ្នឹងទៅ ។

ធានី : ទៅណាវិញ?

គុណ : គេយកទៅអញ្ជើងទៅ មានអ្នកណាហ៊ានតាម គ្រាន់នឹកឃើញហ្នឹងរួញខ្លួននៅក្នុងដុះ មិនហ៊ាន ទេ ។

ធានី : កាលហ្នឹងនៅ យាយបូ ហ្នឹងតាត់គ្រប់គ្រង?

គុណ : បាទ! នៅយាយបូ ហើយនឹងតាញ៉ែតហ្នឹង ។

ធានី : តាញ៉ែត?

គុណ : តាញ៉ែត មេឃុំហ្នឹង ចាប់ឪពុកក្មេកខ្ញុំហ្នឹង ។

ធានី : ពេលដែលលោកក្រុមឃើញ លោកក្រុមថាអត់ដែលឃើញ ចុះម៉េចបានជាលោកក្រុមថាអ្នកណា ខ្លះដែលគេយកទៅសម្ងាត់នៅវត្តអានស្វាយហ្នឹង?

គុណ : វត្តអានស្វាយបានជាខ្ញុំដឹងគឺ កាលដែលទៅចាប់តាត់ហ្នឹងខ្ញុំនៅជាន់ដែកទេ ខ្ញុំនៅជាន់ដែក តែខ្ញុំដឹង ចាប់ឪពុកក្មេកខ្ញុំនេះ អញ្ជើងចាប់ឪពុកក្មេកខ្ញុំហើយនឹងអីនៅនេះហ្នឹងគឺខ្ញុំដឹង ព្រោះ ខ្ញុំនៅចុងភូមិខាងត្បូង ភូមិជាមួយភ្នំប៉ុន្តែមិនដែលបានដើរសួរគ្នាទេសម័យនោះ ។

ធានី : ចុះពេលលោកក្រុមធ្វើជាន់ដែកហ្នឹងដែលធ្លាប់ពួកចាប់គេអី ឬក៏ធ្លាប់ឃើញ?

គុណ : ខ្ញុំចង់ជម្រាបជូនថា នៅពេលដែលខ្ញុំនៅជាន់ដែកហ្នឹងគឺនៅសុបិន្តហ្នឹង ថ្ងៃមួយនៅក្នុង ដើម ៨០ ប្រហែលជា១១-២ ប្តីក៏ចុង៧៧ហ្នឹង កាលហ្នឹងមានពួកកន្សែងសយើងមកពីកម្ពុជា ក្រោម អញ្ជើញវាវត់គេចជូរទ័ពរួច ព្រោះទ័ពនៅតាមព្រំដែនខ្មែរក្រហម អញ្ជើញចូលមកបាន ចូលមកគ្នា១៥០ នាក់ អញ្ជើញចូលមកដល់ក្បែកនៃនគោហាយស្រុកនៅសុបិន្តហ្នឹង គឺកន្លែង ខ្ញុំជាន់ដែកហ្នឹងនៅសុបិន្តហ្នឹងដែរ អញ្ជើញមកគឺវាមកពេលយប់ឡើងដាក់ភ្នោតប្រជាជនហូប ដល់ពេលនោះគេថាគេសុំជួប ខៀវ សំផន តែខ្ញុំមិនដឹងដែរណា អញ្ជើញពេលទៅខ្ញុំទៅ ឃើញទ័ពកន្សែងសហ្នឹង សុទ្ធតែកាំភ្លើងនៅពេញដៃ សុទ្ធតែអាវាហើយចូលមកបាន ហើយនៅក្នុងមានស្តី ឈ្នួបគ្មានស្តីទេ ពួកខ្មែរក្រហមនៅក្នុងនេះមានស្តី ឈ្នួបមានតែកាប៊ីន មានអីការពារហ្នឹង អញ្ជើញអត់ហ៊ានអញ្ជើញទៅរាយការណ៍ប្រាប់គាត់ ហើយនឹងយាយបូ អញ្ជើញគាត់ឲ្យក្រោមឱវាទរបស់គាត់មកលួង អញ្ជើញក្នុងនោះមានខាងកសិកម្ម ពានិជ្ជកម្ម មកលួងឲ្យគាត់នៅសម្រួលឥរិយាបថ គេកាប់គោ កាប់ជ្រូកដប់លៀងឲ្យ អញ្ជើញដប់លៀង ហើយគេថាមិនអីទេ អញ្ជើញមិនបាច់ដើរទៅវែងឆ្ងាយទេ អញ្ជើញនៅសម្រាកនៅហ្នឹង ចាំគេយកទ្បានដឹកឲ្យបានទៅជួបខៀវ សំផន ។

ធានី : ហើយកាលហ្នឹងលោកក្រុនៅក្បែរហ្នឹង បានឃើញហេតុការណ៍អស់ហ្នឹង ហើយដឹងគេរកអី អញ្ជើញដែរ លោកក្រុជួយគេដែរ?

គុណ : អត់ទេ ខ្ញុំនៅជាន់ដែកហ្នឹង ដល់ពេលថ្ងៃល្ងាចសម្រាកហើយ ពេលហូបបាយអីយើងអាច ដើរមកបាន ព្រោះម៉ោងពិតបស់គេណាស់ ។

ធានី : ចុះម៉េចបានជាលោកក្រុដឹងរឿងហ្នឹង?

គុណ : ព្រោះខ្មែរ ហើយគេនិយាយខ្មែរដែរ ។

ធានី : គាត់ហ្នឹងមកពីកម្ពុជាក្រោម?

គុណ : មកពីកម្ពុជាក្រោម ។

ធានី : ប៉ុន្មាននាក់ដែរលោកក្រុ?

គុណ : កាលមកហ្នឹងជាន់១០០ តែខ្ញុំមិនប្រាកដថា១០០ ប៉ុន្មានទេ បើសួរគាត់ទៅគាត់ថាមកជាន់ ១០០ នាក់ មកច្រើនណែនហ្នឹង ។

ធានី : គាត់មានប្រាប់ថាគាត់ឈ្មោះអីទេលោកក្រុ?

គុណ : អត់មានហ៊ានសួរគាត់ឈ្មោះអីទេ ។

ធានី : គ្រាន់តែគេប្រាប់ប៉ុណ្ណឹង?

គុណ : បាទ! ប្រាប់ប៉ុណ្ណឹង អញ្ជឹងពេលហើយល្ងង់ដកអាវុធចេញអស់ ដកចេញអស់មកយកដាក់
នៅសាលាស្រុកគេនៅសុបិន្តនេះដែរណា អញ្ជឹងពេលដែលយកទៅហ្នឹង ដែនការហ្នឹងខ្ញុំដឹង
តែយកគាត់ទៅសម្លាប់ហើយពួកអស់ហ្នឹង ព្រោះអញ្ជោះ ពួស្រូវតែស្នាក់កំភ្លើង ព្រោះកាល
ហ្នឹងគេយកទ្បានយើងអាស៊ីបទាហានហ្នឹង ដឹកបាទ៥ - ៦ នាក់ចុះអាហ្នឹង អញ្ជឹងឲ្យឡើងទៅ
ម្តង៥ - ៦ នាក់ គេគឺគេរៀបចំកន្លែងគេហើយទៅតាមដែលខ្ញុំពួសម្នេងគេបាញ់ហ្នឹងនៅបៀត
កុកវត្តប្រធាតុ ប្រធាតុយើងនេះកន្លែងកុកជំនាន់ប៉ុល ពត កន្លែងកុកហ្នឹងហ្នឹង ហើយកន្លែង
ហ្នឹងក្រោយមកខ្ញុំបាទ ពេលដែលខ្ញុំធ្វើគ្រូបង្រៀនខ្ញុំបាទនាំសិស្សទៅប្រមែលប្រមូល
អង្គធាតុទៅដាក់នៅក្នុងបេតិយ ។

ធានី : លោកគ្រូបាទចូលរួមដែរ?

គុណ : បាទ! បាទចូលរួម ពេលឃើញចេញបាទមួយហ្នឹងទៅ ដឹងៗ បាត់ ដល់បាត់អញ្ជឹងពីវត្ត
ប្រធាតុហើយនឹងវត្តសុបិន្តហ្នឹងវានៅភូមិអញ្ជោះ យើងអាចមើលឃើញកំពូលព្រះវិហារ
ឃើញ ហើយស្រូវកំភ្លើងអាចស្តាប់បាទ បាទបន្តិចពួស្រូវព្រលគេសម្លាប់ ហើយខ្ញុំថាអ!
យកពួកហ្នឹងទៅសម្លាប់ហើយ អញ្ជឹងស្រែកឡើង មួយថ្ងៃហ្នឹងវាដឹក៣ - ៤ ដន់ ប៉ុន្តែវាយក
ដូរផ្សែងៗគ្នា ។

ធានី : ប៉ុន្តែទៅវត្តហ្នឹងដដែល?

គុណ : បាទ! តែដូរផ្សែងៗគ្នា ។

ធានី : ខាងណាគេអ្នកប្រាប់ ឬមួយខាងណាគេអ្នកបញ្ជាឲ្យមានការដឹកអញ្ជឹងលោកគ្រូ?

គុណ : ចៅហ្វាយស្រុកគេហ្នឹងហ្នឹង ឬក៏ខាងអង្គការគេ ព្រោះកាលណាតែចូលមកអញ្ជឹងគេរាយការ
ទៅថ្នាក់លើទៀតណា ប៉ុន្តែមិនដឹងជាថ្នាក់លើគេហ្នឹងអ្នកណាជាអ្នកបញ្ជា ខ្ញុំមិនអាចដឹងទេ
ប៉ុន្តែគ្រាន់តែដឹងថាវត្តស្រុកហ្នឹងខ្ញុំស្គាល់ចៅហ្វាយស្រុក ដូចខ្ញុំប្រាប់ប្អូនអញ្ជឹងថា មានភាគ
ហ្នឹងប្រធាន បន្ទាប់មកភាទិត ភាទិតហើយយាយបូហ្នឹង ។

ធានី : ភាគប្រធានធំ ។

គុណ : បាទ! ភាគប្រធានគេហ្នឹង ។

ធានី : ចុះលោកគ្រូដល់ឃើញភាគមក ហើយពួកគាត់ហ្នឹងស្លៀកពាក់ជាទាហានឬក៏ម៉េច?

គុណ : ទាហានហ្នឹង ខោអាវប៉ារ៉ាហ្នឹង ។ ។

ធានី : ទាហានខាងណាដែរ?

គុណ : បើតាមមើលគាត់មិនដឹងជាខាងណាទេ ខ្ញុំឃើញភាគមកគេថាគាត់កន្លែងសៗ អញ្ជឹងហ្នឹង ។

ឆានី : គេហៅទាហានកន្សែងស?

គុណ : បាទ! ទាហានកន្សែងស ពួកគាត់មកពីក្រោមមក ខ្ញុំជួបព្រឹត្តិការណ៍ហ្នឹងនៅសម័យហ្នឹង កាលខ្ញុំនៅជាន់ដែកហ្នឹង អាហ្នឹងចុងរៀតណាមបុកដេញដូចខ្ញុំថាអញ្ជឹងណា ដល់ហើយទៅ ជាន់គេហៅយកទៅជួយ ហើយដល់រៀតណាមទៅស្រុកលើកទី១ហ្នឹងទៅ លើកទី២បុកទៅ ខ្ញុំមកតាមព្រំដែនហ្នឹងទៅ ។

ឆានី : អញ្ជឹងកាលពេលលោកគ្រូទៅជួយទ័ពហ្នឹងទៅ អត់មានបានហាត់ទាហានហាត់អីទេ?

គុណ : អត់មានបានហាត់ទេ មិនដឹងកាំភ្លើងកាប់កែម៉េចផង អ្នកដែលទៅមុនដំបូងមិនដឹងថាបាញ់ យ៉ាងម៉េច មិនចេះបាញ់ អញ្ជឹងគេឲ្យយើងជួយជញ្ជូនបាយទឹក ។

ឆានី : នៅសមរម្យមិណដែរ?

គុណ : នៅជាក្តីយើងនេះ ជាក្តីនៅខាងត្បូងភីរវ៉ង់ ។

ឆានី : នៅភូមិឃុំអីដែរ?

គុណ : ជាក្តីហ្នឹងនៅក្នុងឃុំតាអូរ ។

ឆានី : ស្រុកភីរវ៉ង់ដែរ?

គុណ : បាទ! ស្រុកភីរវ៉ង់ដែរ ។

ឆានី : ខាងណាអ្នកបញ្ជាឲ្យលោកគ្រូទៅដែរកាលហ្នឹង?

គុណ : ចៅហ្វាយស្រុក ។

ឆានី : ចៅហ្វាយស្រុកហ្នឹង?

គុណ : គេសុំជាន់ដែកហ្នឹង គេថាសុំទៅជួយទ័ព ទៅជួយវ៉ៃរៀតណាម អញ្ជឹងទៅទាំងអស់ទុកតែ តាៗទេ តាដែលចំណាស់ៗ ។

ឆានី : មូលហេតុអីបានជាគេទៅវ៉ៃនៅទល់ដែនហ្នឹង?

គុណ : កាលហ្នឹងគេថារៀតណាមឈ្នានពាន យៀកកុង ខ្មែរក្រហមវាប្រកាន់ណាស់យៀកកុង ។

ឆានី : ឆ្នាំ៧៨ហ្នឹង?

គុណ : បាទ!

ឆានី : ចុះលោកគ្រូបាននិយាយថាវត្តប្រធាតុ លោកគ្រូមានបានដឹងរឿងអីខ្លះនៅវត្តប្រធាតុហ្នឹង ទេ?

គុណ : វត្តប្រធាតុហ្នឹងកាលជំនាន់សម័យប៉ុល ពត គឺកន្លែងកុកមួយ ។

ឆានី : ហេតុអីបានជាលោកគ្រូដឹងថាជាកន្លែងកុក?

គុណ : ព្រោះកាលប្តឹងបានខ្ញុំដឹង ព្រោះខ្ញុំធ្វើជាងដែកប្តឹងគឺសម័យប្តឹងគឺកុកវាមាន២កន្លែងក្នុង ស្រុក មុនដំបូងនៅឃុំគោកព្រិចយើងនេះ ក្រោយមកបានគេផ្លាស់កន្លែងប្តឹងទៅ ទៅធ្វើ នៅវត្តប្រធាតុ ។

ធានី : អញ្ជឹងគោកព្រិចប្តឹងដំបូងនៅឆ្នាំណាដែរលោកក្រូ ហើយបានគេទៅវត្តប្រធាតុ?

គុណ : គោកព្រិចប្តឹងតាំងពីចាប់កើតកុកកន្លែងឃុំយ៉ាងអ្នកទោសប្តឹងគឺនៅឆ្នាំ១៩៧៥ - ៧៦ ប្តឹង ។

ធានី : ៧៥ - ៧៦ ?

គុណ : បាទ!

ធានី : ដល់ពេលវត្តប្រធាតុលោកក្រូ?

គុណ : វត្តប្រធាតុប្តឹងបើតាមមើល អាកុកនៅកន្លែងនេះ អាកុកនៅគោកព្រិចនេះប្រហែលជាកុក ប្តឹងមានទោសស្រាលទេ ហើយប្រធាតុប្តឹងប្រហែលជាទោសធ្ងន់ ។

ធានី : អញ្ជឹងទាំងពីរប្តឹងមានយូរហើយ?

គុណ : បាទ! មានយូរហើយ ប៉ុន្តែឆ្នាំដែលស្លាប់ច្រើនគេយកទៅដាក់ប្តឹងគឺវត្តប្រធាតុប្តឹងច្រើន ជាងគេ ។

ធានី : ហើយលោកក្រូដឹងថាអ្នកណាគេជាប្រធាននៅប្តឹងទេ?

គុណ : កន្លែងកុកប្តឹងខ្ញុំមិនបានដឹងថាអ្នកណាមេទេ មិនដឹងអ្នកណាជាអ្នកក្រប្រក្រត់ទេ ព្រោះជួន ឃើញមេឃុំក៏មាននៅប្តឹងដែរ អ្នកយាមកុកគេកន្លែងនោះក៏ខ្ញុំមិនដែលបានចូលដែរ មិន យើងណាដើរបានទេ ។

ធានី : ចុះ គាញ៉ាត?

គុណ : គាញ៉ាត ប្តឹងគឺនៅឃុំកំពែងនេះទេ ដោយឡែកឃុំកំពែងគ្មានកន្លែងកុកទេ អត់មានកុកទេ ។

ធានី : ចុះលោកក្រូមេញនិយាយថា មានឃុំគេនៅប្រធាតុប្តឹងដែរ ឃុំខាងណាវិញ?

គុណ : ប្រធាតុនោះនៅក្នុងឃុំគោកព្រិចដែរ ប៉ុន្តែនៅខាងកើតភ្នំ ។

ធានី : ភ្នំអីគេ?

គុណ : ភ្នំប្តឹងគេហៅភ្នំស្រែង ។

ធានី : ខាងកើតភ្នំស្រែងប្តឹង?

គុណ : បាទ!

ធានី : ចុះលោកក្រូដែលធ្លាប់ឃើញអ្នកណាដែលរួចទោសពីវត្តប្រធាតុប្តឹងនៅសំដៅរាល់ថ្ងៃទេ?

គុណ : មានមេឃុំកំពែងប្តឹង ។

ធានី : មេឃុំ?

គុណ : បាទ! បងអៀល កាត់បានជាប់នៅកន្លែងហ្នឹង ហើយកាត់បានរួចខ្លួន ប៉ុន្តែកាត់ត្រូវទទួល មរណៈភាពហើយ កាត់បានធ្វើមេឃុំហើយស្លាប់ប៉ុន្មានឆ្នាំ ២-៣ឆ្នាំហើយ ។

ធានី : ស្លាប់ឆ្នាំប៉ុន្មានដែរលោកក្រូ?

គុណ : បងអៀល កាត់បានបោះឆ្នោតហើយកាលហ្នឹង យើងគិតមើលទៅ ព្រោះយើងបោះឆ្នោត ឆ្នាំ៧៧ អេ! ស្លាប់មុន៧៧ ព្រោះ៧៧យើងបោះឆ្នោតហើយ ៧៧បោះជាប់មេឃុំ កាន់ ហើយហ្នឹង ។

ធានី : អញ្ជឹងកាត់ស្លាប់មុន៧៧?

គុណ : បាទ! កាត់មកធ្វើមេឃុំហ្នឹង ប៉ុន្តែដល់ពេលគេឈប់បោះឆ្នោតកាត់ឈឺ ។

ធានី : អញ្ជឹងនៅ៧៧ដែរហ្នឹងលោកក្រូ ត្រាន់ថាដើម៧៧ឬក៏?

គុណ : អាហ្នឹងនៅក្នុងឆ្នាំ៧៧ហ្នឹងកាត់ចាប់ឈឺ ហើយកាត់ឈប់ធ្វើមេឃុំទៅ ដល់ឈប់ធ្វើមេឃុំគេ លើកតំណាង លើកតំណាងកាត់មក អញ្ជឹងកាត់ជាប់ឆ្នោតទល់រាល់ថ្ងៃហ្នឹងមក ។

ធានី : ប៉ុន្តែកាត់ស្លាប់ឆ្នាំប៉ុន្មានដែរមើលទៅ?

គុណ : ប្រហែលជាខ្លះ៧២-៧៣ហ្នឹងបង ព្រោះយើងបោះឆ្នោតហើយមានមេឃុំថ្មី កាត់ឈឺ លើសឈាមញញាក់ញញើរធ្វើអីអត់កើត អាហ្នឹងកាត់ជួបនៅកន្លែងហ្នឹងហើយ កាត់បានរួច ខ្លួននៅកន្លែងហ្នឹងហើយ ។

ធានី : ហេតុអ្វីបានជាកាត់ជាប់ទោសនៅហ្នឹង?

គុណ : ជំនាន់នោះអត់ដឹងដែរ ព្រោះកាត់ចំណាស់ជាងខ្ញុំ មិនដឹងជាក់ហុសកាត់មកពីមូលហេតុអី ខ្ញុំក៏អត់បានដឹងដែរ ។

ធានី : ចុះក្រៅពីកាត់មានអ្នកផ្សេងទៀតដែលនៅរស់ទេ?

គុណ : នៅវត្តប្រធាតុហ្នឹងមាន អេ! ឈប់ នៅយើងនេះគ្មានទេ អត់មានឃើញទេ ឃើញតែបង អៀលហ្នឹងបានរួច អញ្ជឹងបានខ្ញុំថាស្តាយកាត់ កាត់ហ្នឹងបើនិយាយពីប្រវត្តិក្នុងកុកហ្នឹងកាត់ ដឹង អញ្ជឹងយើងមិនអាចដឹងបាន ។

ធានី : អញ្ជឹងលោកក្រូ ពេលដែលលោកក្រូថាលោកក្រូធ្វើជានិយោជកហ្នឹង គេឲ្យលោកក្រូធ្វើជា សម្ភារៈអីខ្លះ កាលធ្វើជានិយោជកហ្នឹង?

គុណ : ពេលនោះគេឲ្យយើងធ្វើឲ្យមើល របៀបថាសួរដែរ ធ្វើឲ្យសម្រាប់ធ្វើដែក អញ្ជឹងឲ្យសួរ ដែកនៅក្នុងខេត្តគេធ្វើធំ ដល់ពេលខ្ញុំយកមកកែច្នៃនៅនេះ ខ្ញុំយកល្អសប្បុរសទៅហើយបិទដី

ដំបូកប្រឡោះកណ្តាលទៅធ្វើសម្រាប់បង្ហូរទឹកដែកមកក្រោមវិញមក ហើយធ្វើសម្រាប់
ខ្ទេបទឹកដែករលាយសម្រាប់បញ្ចូលបង្ហូរទឹកដែកចូលពុម្ព អញ្ជើញធ្វើអាហ្នឹងវាអត់ប្រសិទ្ធភាព
វាទៅអត់រួច វាអានោះគេកម្លាំងម៉ាស៊ីន ហើយយើងអត់មានម៉ាស៊ីន ពេលដែលបញ្ជូន
ភ្លើងយើងធាក់នឹងជើង ធាក់ដើម្បីឲ្យដែករលាយ ហើយគេនោះម៉ាស៊ីនរ៉ូប៊ូហ្នឹង ដែក
សម្រាប់ស្ទួនវាលវាកម្លោះតូចជាងដែកដេវ៉ា ដែកដេវ៉ាយើងដាក់ដុតតែខុសយើងក៏រលាយ
បងមើលតែឆ្នាំងបាយយើងពេលរើទឹកហ្នឹង យើងដុតភ្លើងខ្លាំងគឺឆ្ងាយក្នុងហើយ ហើយអា
ដែកវាលយើងគឺយកក្បាលម៉ាស៊ីនឡានចាស់ៗ ក្បាលយន្តដេរ យកមករំកិលទេបង្កើតហើយ
ដាក់ពុម្ព ពុម្ពហ្នឹងពុម្ពដី ហើយភ្ជាប់ពុម្ពវាលពីលើមកអញ្ជើញមក អានោះវាពីក្រោម ដល់
ពេលដែករលាយយើងដូរអានោះវិញឲ្យហូរចូលពុម្ពវាល ។

ធានី : អញ្ជើញលោកក្រូធ្វើហ្នឹងធ្វើតែវាល?

គុណ : បាទ! វាល ឆ្នាំង ខ្លះ ហើយនឹងស្លាបព្រា ។

ធានី : មានតែប៉ុណ្ណឹងទេលោកក្រូ អត់មានអីផ្សេងទៀតទេ?

គុណ : បាទ! អត់មានទេ ។

ធានី : ចុះដូចជាកាំបិតអីហ្នឹង?

គុណ : កាំបិតជាន់ដែក ជាន់ដែកនៅជាមួយភ្នាហ្នឹងដែរ ជាន់ដែក ជាន់កាំបិត ជាន់ពូថៅ
ជាន់ខ្នង ។

ធានី : អាហ្នឹងផ្សេងៗទៀត?

គុណ : ផ្សេងទៀត ។

ធានី : អញ្ជើញលោកក្រូបានតែចាក់ឆ្នាំង?

គុណ : ចាក់ឆ្នាំង ដល់ពេលអស់ដែកដេវ៉ាគេហៅយើងជួយសប្បុរសប្បដំបូរអញ្ជើញទៅ ជួយកាន់អាញ្ជើញរ៉ៃ
ដែកអីដែរ ។

ធានី : រហូតដល់បែកទៅបានលោកក្រូទៅធ្វើទី៣ធ្វើអីហ្នឹងទៅ?

គុណ : បាទ! ធ្វើទី៣ ។

ធានី : ទៅធ្វើទី៣ហ្នឹងដូចជាអ្នកណា គេមានដូចជាមេដាមេដាយ?

គុណ : កាលហ្នឹងមិនទាន់ក្តាប់អីបានច្បាស់ដឹង ប៉ុន្តែស្គាល់មេក្រុមគេ យើងមិនទាន់ដឹងកងពល
ប៉ុន្មានអីប៉ុន្មាន រឺរៈប៉ុន្មានដឹង ។

ធានី : អញ្ជើញលោកក្រូពេលដែលនៅធ្វើជាន់ដែកហ្នឹង លោកក្រូធ្វើជាអីគេ?

គុណ : ខ្ញុំកាលហ្នឹងគេឲ្យធ្វើមេជាន់ដែរ ។
 ធានី : មេជាន់?
 គុណ : បាទ!
 ធានី : ហើយខាងណាអ្នកគ្រប់គ្រងលោកក្រូដែរ?
 គុណ : អាហ្នឹងគឺស្រុកគេ ក្នុងមេជាន់មានស្រុក អញ្ជឹងដែកមេជាន់ហ្នឹងវាមានដែកមេជាន់ដើម្បី
 ជាន់ខាងឆ្នាំងណា អញ្ជឹងឆ្នាំងហ្នឹងខ្ញុំមានកម្មករ មាននារី មានយុទ្ធជន៧-៨នាក់ដែរ ។
 ធានី : ៧នាក់លោកក្រូ?
 គុណ : បាទ! ៧នាក់ ។
 ធានី : ៧នាក់ហ្នឹងស្រីប៉ុន្មាន ប្រុសប៉ុន្មាន?
 គុណ : ៧នាក់ហ្នឹងមាន ស្រី៤នាក់ ។
 ធានី : អញ្ជឹងស្រី៤នាក់ ប្រុស៣?
 គុណ : បាទ!
 ធានី : ស្រីៗ ហ្នឹងគាត់ឲ្យធ្វើអីគេដែរលោកក្រូ?
 គុណ : ឲ្យជួយធ្វើពុម្ព ។
 ធានី : ជួយធ្វើពុម្ពដីហ្នឹង?
 គុណ : បាទ! ធ្វើពុម្ពដី ជួយធ្វើពុម្ព ជួយរែងដីឲ្យវាម៉ត់ទៅហើយយកមកធ្វើពុម្ពទៅណា ។
 ធានី : អញ្ជឹងលោកក្រូគ្រប់គ្រងពួកគាត់ដូចម្តេច?
 គុណ : បាទ! អាហ្នឹងគ្នាខាងដែកហ្នឹងខ្ញុំមើលអញ្ជឹងទៅ ហើយខាងអ្នកដុំកាំបិតពូថៅមានមេជាន់
 គេមួយអញ្ជឹងទៅ ។
 ធានី : ប៉ុន្តែខាងណាអ្នកគ្រប់គ្រងលោកក្រូបន្តទៀត?
 គុណ : អាហ្នឹងគឺ តាអំ ។
 ធានី : តាអំ?
 គុណ : បាទ! ឈ្មោះគេ អំ ។
 ធានី : តាអំ ហ្នឹងជាអ្នកណាគេលោកក្រូ?
 គុណ : តាអំ ហ្នឹងគាត់ជាមេគ្រប់គ្រងប្រចាំស្រុកហ្នឹងហ្នឹង ។
 ធានី : គាត់កាន់ស្រុកហ្នឹង?
 គុណ : បាទ! គាត់កាន់ស្រុក ។

ឆានី : រាល់ថ្ងៃកាត់នៅរស់ទេលោកក្រូ?

គុណ : រាល់ថ្ងៃកាត់នៅរស់ ។

ឆានី : នៅណាវិញលោកក្រូ?

គុណ : នៅឃុំព្រៃកំពក សព្វថ្ងៃកាត់នៅហ្នឹង ។

ឆានី : ហើយកាត់ឈ្មោះអីគេ អំ?

គុណ : ដូចជាស្តី អំ ទេ ដឹងតែឪពុកកាត់ឈ្មោះ លុក ឪពុកកាត់ឈ្មោះកុង លុក តែកាត់មិនដឹង ដាក់ដីតាអី ដាក់លុក អំ អញ្ជឹងហ្នឹងទៅ អាហ្នឹងឪពុកកាត់ទេ តែខ្ញុំមិនដឹងឈ្មោះអីទេ ព្រោះកាត់ប្រាប់ខ្ញុំថាឪពុកកាត់ឈ្មោះកុង លុក ។

ឆានី : ហើយម្តាយកាត់ឈ្មោះអីដែរលោកក្រូ?

គុណ : ប្រពន្ធកាត់មែន?

ឆានី : ប្រពន្ធកុង លុក ហ្នឹង?

គុណ : អត់ចាំទេ ។

ឆានី : ចុះប្រពន្ធកាត់?

គុណ : ប្រពន្ធកាត់ស្លាប់ហើយ ។

ឆានី : ឈ្មោះអីដែរប្រពន្ធកាត់ហ្នឹង?

គុណ : ប្រពន្ធកាត់ខ្ញុំអត់ចាំឈ្មោះដែរហ្នឹង ។

ឆានី : កាត់នៅភូមិអីដែរ លោកក្រូចាំទេ?

គុណ : កាត់នៅភូមិជ្រោយ ។

ឆានី : ភូមិជ្រោយ?

គុណ : បាទ! ភូមិជ្រោយ ឃុំព្រៃកំពក ។

ឆានី : កាត់នៅរស់ទេរាល់ថ្ងៃ?

គុណ : សព្វថ្ងៃកាត់នៅរស់ទេ ។

ឆានី : អញ្ជឹងលោកក្រូ ពេលដែលលោកក្រូធ្វើការជាន់ដែកអញ្ជឹង តើធ្លាប់ដែលឃើញប្តីក៏មាន បញ្ហាពីណាឲ្យធ្វើការអីមួយមានទេ ដូចថាគេឲ្យធ្វើអីផ្សេងៗ ក្រៅពីជាន់ដែក?

គុណ : អត់មានទេ មិនដែលបានធ្វើអីទេ អត់ដែលបានធ្វើអី គ្រប់គ្រងអីក៏មិនដែល បាន ។

ឆានី : ចុះលោកក្រូ ដូចថាកុងនាមលោកក្រូជាមេក្រុមមេអីអញ្ជឹង ដែលធ្លាប់បានជួយអ្នកណាឲ្យ រួចរស់ជីវិតប្តីក៏ជួយផ្តល់ជាអាហារដល់ពួកកាត់ទេ?

គុណ : ដែលកាលខ្ញុំនៅលោក កាលនៅលោកបានជួយ ។

ធានី : បានជួយអ្នកណាដែរ?

គុណ : បានជួយគេម្នាក់ខាងភូមិភ្នំវត្តនេះណា ដល់ក្រោយមកទៀតយកមកម្នាក់ទៀត តាមមក ទៀត ចុះយកមកតាមដូរហ្នឹង អាហ្នឹងគេចាប់មកដល់វត្តហើយ សុំបិណ្ឌបាត្រគេបាន គេ លើកលែងឲ្យដោយសារ ហើយម្យ៉ាងទៀតប្រជាជននៅភូមិជាប់វត្តហ្នឹង ដូចអូននៅភូមិហ្នឹង ប៉ុន្តែប្អូនស្រីនេះភូមិជាមួយអារូន អញ្ជឹងដល់ពេលអូនរត់មក គេគុណអើយជួយបិណ្ឌបាត្រ ឲ្យដងគេចាប់ប្អូនកុណាហើយ អញ្ជឹងបបួលចៅអធិការទៅបិណ្ឌបាត្រយកមកវិញមក ។

ធានី : ឈ្មោះអីគេលោកគ្រូ?

គុណ : ភ្លេចហើយខ្ញុំ មិនស្គាល់ទេ ។

ធានី : តែម្នាក់ហ្នឹងទេ ចុះម្នាក់ទៀត?

គុណ : ដល់ក្រោយម្នាក់ទៀតយកមកដល់អញ្ជឹង គាត់រត់មកទៀត អាហ្នឹងគាត់នៅភូមិជាមួយភ្នំ ហ្នឹង ប៉ុន្តែម្នាក់ហ្នឹងគេធ្លាប់ធ្វើទាហាន អញ្ជឹងដល់ពេលមកដល់ ខ្ញុំទៅពេលទៅដល់គេចាប់ គាត់បណ្តើរយកទៅសម្លាប់ហើយ ចងមុខហើយអាហ្នឹង ចងមុខគាត់ចងដៃ ទៅដល់ឃើញ ព្រឹសម្បុរក៏ភក់កែវដែរ ភ័យដែរ ដល់ពេលអញ្ជឹងសុំគេថា អាហ្នឹងអ្នកចាប់គេហ្នឹងឈ្មោះដុន អាអ្នកបណ្តើរគាត់ហ្នឹង ដល់ពេលអញ្ជឹងគេថាគេគុណមកធ្វើអី ហើយខ្ញុំថាអាត្មាមកចង់សុំ បិណ្ឌបាត្រ បើចង់បិណ្ឌបាត្រតោះទៅជាមួយកុណា ឮថាតោះទៅជាមួយកុណា នឹក ឃើញពីក្រោយនោះវាព្រលប់ យើងព្រិលៗមើលគ្នាអត់ស្គាល់ទេណា មានដំបងមានអីទៅ ហើយ ដល់ហើយមិនកើតទេ គេគុណយើងនិមន្តថយ មិនកើតទេ ។

ធានី : អញ្ជឹងអត់បានបិណ្ឌបាត្រគាត់?

គុណ : អត់បាន សុំបិណ្ឌ គេថាបើចង់បិណ្ឌទៅតាមគេ ដល់អញ្ជឹងអត់ហ៊ានទៅ ព្រោះគេបណ្តើរទៅ ហើយ អញ្ជឹងក្រោយមកក៏គេយកទៅ យកទៅសម្លាប់នៅវត្តខ្ញុំប្រៀនរាល់ថ្ងៃនេះ ខាង កើតវត្តហ្នឹង ។

ធានី : អញ្ជឹងលោកគ្រូ ពេលដែលលោកគ្រូនៅធ្វើជាជាន់ដែកនៅស្រុកហ្នឹង ស្រុកយើងហ្នឹងនៅ ទីតាំងកន្លែងណាដែរ?

គុណ : នៅភិរវង់ហ្នឹងហ្នឹង ។

ធានី : នៅភិរវង់កន្លែងណាដែរ?

គុណ : នៅខាងកើតជុំវិញភិរវង់ ។

- ឆានី : ហើយចុះដែលថាមន្ទីររបស់ស្រុកហ្នឹងនៅខាងណាវិញទៅ?
- គុណ : មន្ទីរស្រុកតាសៀង អាហ្នឹងចុងក្រោយហ្នឹងគឺគាត់នៅភិរវង់ហ្នឹងដែរ ។
- ឆានី : ចុះយាយបូ?
- គុណ : យាយបូ ហ្នឹងមុនដំបូងនៅឃុំគោកព្រិចនេះ ចេញពីគោកព្រិចយើងមកនៅសុបិន្ត អញ្ជឹង សុបិន្តហ្នឹងហើយមានមួយទៀតគឺត្រពាំងរន្ទ ។
- ឆានី : អញ្ជឹងដាច់ប្តូរគ្នាហូត?
- គុណ : បាទ! កន្លែងគេហ្នឹងគឺគេចល័តចុះឡើងហ្នឹង ជួនកាលគាត់ ហ្នឹងនៅកន្លែងហ្នឹង ជួនយាយ បូ ហ្នឹងនៅកន្លែងហ្នឹង ព្រោះទាំងពាក់ហ្នឹងគេមើលកន្លែងហ្នឹងទៅវិញទៅមកអញ្ជឹងណា ។
- ឆានី : ចុះយាយបូ ហ្នឹងមេញលោកក្រូចកាត់នៅរស់ តើកាត់រស់នៅកន្លែងណាដែរ លោកក្រូចដឹង ទេ?
- គុណ : ដល់ពេលរត់ទៅលើ វាបែករៀតណាមបូកមកហ្នឹង វាឲ្យរត់ទៅលើ រត់ទៅលើហ្នឹងជួប ប្រជាជន ព្រោះប្រជាជនមួយស្រុកហ្នឹងគ្មានអ្នកណា...អ្នកណាក៏ស្គាល់ដែរ ។
- ឆានី : ហើយចុះលោកក្រូច ដូចជាពេលហ្នឹងមិនលោកក្រូចនិយាយថា គាញ៉ែត ហ្នឹងកាត់ខូចសិលធម៌ ច្រើនណាស់ជាមួយនារីនៅក្នុងភូមិ ហើយម៉េចបានជាគេចាប់កាត់អញ្ជឹងលោកក្រូច?
- គុណ : ព្រោះផ្នែកសិលធម៌គឺខ្មែរក្រហមតឹងតែងណាស់ ។
- ឆានី : សិលធម៌ម៉េចទៅលោកក្រូច?
- គុណ : សិលធម៌បានន័យថា ការខូចការជាមួយនារីភេទហ្នឹង ។
- ឆានី : កាត់មានគ្រួសារហើយឬក៏នៅទេ?
- គុណ : គាញ៉ែត ហ្នឹងមានកូនកម្លោះក្រមុំហើយហ្នឹង ។
- ឆានី : កាត់មានស្រុកកំណើតនៅណាដែរ?
- គុណ : កាត់នៅស្រុកត្រាំកក់ ។
- ឆានី : ហើយម៉េចបានជាគេដឹងថាកាត់ហ្នឹងខូចសិលធម៌?
- គុណ : រហូតយកកាត់ដល់មានផ្ទះពោះហើយហ្នឹង យកយាយហ្នឹងប្តីកាត់ហ្នឹងធ្វើជាន់ជាមួយខ្ញុំហ្នឹង ធ្វើជាន់ដែកហ្នឹង ។
- ឆានី : កាត់ឈ្មោះអីកេ?

គុណ : ប៉ុន្តែបស់គាត់ឈ្មោះ ញុញ ហើយយាយហ្នឹងឈ្មោះយាយនេក ចំណាស់ជាងប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំទៀត ហើយយករហូតបានកូន១ កូនមួយបានបួសនៅវត្តហ្នឹងទើបយើងសម័យក្រោយហ្នឹង ប៉ុន្តែក្រោយមកឈឺស្លាប់នៅកូនហ្នឹង ។

ធានី : ប៉ុន្តែ តាញ៉ាត ហ្នឹងគាត់មានជាមួយលោកយាយហ្នឹងហើយ បានបែកការប្តីក៏ម៉េច?

គុណ : ហ្នឹងហើយ បែកការក៏បែកការជាមួយលោកយាយហ្នឹងហ្នឹង មានដែនការប្រុងរត់ទៅរៀតណាម យើងជិតបែកហើយហ្នឹង ។

ធានី : ហើយលោកក្រូងដឹងថា ញ៉ាត ហ្នឹងគេធ្វើយ៉ាងម៉េចខ្លះចំពោះគាត់ទេ ពេលដែលគាត់ខុសសីលធម៌អញ្ចឹង?

គុណ : ពេលនោះគឺខ្ញុំឃើញ តាកុំ ហ្នឹងគាត់យកទៅដោយខ្លួនឯង ព្រោះគាត់យកទៅសុបិន្ត កន្លែងបៀតជាន់ដែកខ្ញុំហ្នឹងណា គាត់ចង់ដៃហើយដឹកទេះសេះទៅដល់ គាត់ថាយី! អាញ៉ាត អញស្រលាញ់ឯងស្មើហ្នឹងកែវភ្នែកអញ ហើយឯងធ្វើគំនិតអញ្ចឹង គាត់ចាប់កន្លែងដើមទ្រូង គាត់ចាប់ចងហើយឲ្យអង្គុយអញ្ចឹង ហើយដួលថ្នាំអញ្ចឹង ដួលថ្នាំទៅក្រោយគេលើកឡើងវិញ ។

ធានី : ហើយម៉េចទៀតទៅលោកក្រូ?

គុណ : ដល់ហើយយើងឃើញអញ្ចឹង យើងអត់ហ៊ានទៅមើលទេ ដល់អត់ហ៊ានទៅមើលអញ្ចឹងក៏មកកន្លែងវិញ ។

ធានី : ចុះបន្ទាប់មកទៀតគេយកគាត់ទៅណា?

គុណ : ញ៉ាត ហ្នឹងដល់ហើយដូចខ្ញុំនិយាយអញ្ចឹងថា គេដាក់ជាមួយខ្មែរយើង ព្រោះខ្មែរយើងកម្ពុជាក្រោមក៏រំដោះបានមកដែរ កាលសម័យហ្នឹងរត់មកហើយណា អញ្ចឹងពេលហ្នឹងអ្នកដែលចប់មានចេះនិយាយភាសារៀតណាមអីហ្នឹងគេថាខ្មែរកម្ពុជាក្រោម គេបញ្ជូនទៅហ្នឹង គេបញ្ជូនទៅលើៗហ្នឹង មិនដឹងថាទៅណា ដូចខ្ញុំថាអញ្ចឹង ទៅលើហ្នឹងប្រហែលជាទៅខេត្តកំពតសំដៅទៅភ្នំដំរីរមៀលអញ្ចឹងណា ហើយដឹក តាញ៉ាត ហ្នឹងទៅជាមួយឡានហ្នឹងដែរ ដាក់នៅមុខជាមួយតែកុងគេហើយចង ដល់ពេលឡើងឡានចងទីតាំងខ្ញុំឃើញចង អាហ្នឹងមេឃុំហ្នឹង ។

ធានី : មិនមែននៅវត្តប្រធាតុយើងនេះទេ?

គុណ : មិនមែនវត្តប្រធាតុទេ ។

ធានី : ចុះខ្មែរកម្ពុជាក្រោមហ្នឹងគាត់មកពីណាបានមកដល់?

គុណ : កាលនោះគឺខ្មែរក្រហមបុកចូលទៅហ្នឹងគេជម្លៀសមកខ្លះដែរ ។
 ធានី : បានប៉ុន្មាននាក់ដែរ?
 គុណ : ប្រជាជនច្រើនណាស់បង ។
 ធានី : ខ្មែរកម្ពុជាក្រោមដែលមកហ្នឹង?
 គុណ : បាទ! មកច្រើនណាស់ ហើយអ្នកដែលនៅខ្មែរយើង ព្រំដែនខ្មែរយើងដែលនៅម្តុំភ្នំដំនំម្តុំដំ
 ហ្នឹងគឺតែខ្មែរកម្ពុជាក្រោមទេ អញ្ជឹងដល់ពេលរំដោះអាចាប់នៅម្តុំភ្នំដំនំទៅ អញ្ជឹងអ្នកអស់
 ហ្នឹងត្រូវឡើងមកលើ ។
 ធានី : មកតាមខ្មែរក្រហមទាំងអស់?
 គុណ : បាទ!
 ធានី : ហើយគេចាប់ទាំងអស់ហ្នឹងដែរ?
 គុណ : បាទ! យកទៅទាំងអស់ឲ្យតែនិយាយមិនច្បាស់ សួរទៅថាខ្មែរកម្ពុជាក្រោម ។
 ធានី : សួរទៅនិយាយមិនច្បាស់គឺយកទៅសម្លាប់?
 គុណ : បាទ!
 ធានី : តែមិនមែនយកទៅតំបន់២០៤ហ្នឹងទេ?
 គុណ : មិនមែនទេ?
 ធានី : ២០៤ហ្នឹងផ្សេងទៀតលោកក្រូ?
 គុណ : ផ្សេងទៀត អាតំបន់ហ្នឹងគឺ ២០៤ហ្នឹងគឺឈ្មោះគេអ្នកដែល ឥឡូវមិនខ្លះទេអ្នកដែលនៅក្នុង
 ភូមិខ្ញុំហ្នឹងគឺទៅ២០៤ហ្នឹង ។
 ធានី : ហើយម្តាយលោកក្រូបានទៅដែរ?
 គុណ : បាទ! ម្តាយខ្ញុំក៏បានទៅ ហើយពូដែលនៅធ្វើទាហានហ្នឹងក៏បានទៅ ហើយដណ្តឹងខ្ញុំមួយហ្នឹង
 ក៏កាត់ធ្លាប់បានទៅដែរ ។
 ធានី : លោកក្រូដឹងថាមូលហេតុអ្វីបានជាគេចាប់ គាញ៉ាត អាស! ដឹងថាមូលហេតុអ្វីបានជាគេ
 បញ្ជូនខ្មែរកម្ពុជាក្រោមដែលជម្លៀសមកជាមួយកងទ័ពហ្នឹង គេបញ្ជូនទៅលើជាមួយ
 គាញ៉ាត ហ្នឹង?
 គុណ : អញ្ចេះ បើតាមដំណើរដែលដែនការគេត្រូវបញ្ជូនខ្មែរកម្ពុជាក្រោមហ្នឹងគឺគេមានដែនការគេ
 ហើយ គេត្រូវជម្លៀស ។
 ធានី : ហើយលោកក្រូដែលធ្លាប់បានដឹងរឿងហ្នឹងទេ?

គុណ : ខ្ញុំមិនដឹងថាតើស្រុក ឬក៏ខេត្ត ឬក៏តំបន់គេបញ្ជាឲ្យនេះអត់ ព្រោះឡានមក៤-៥គ្រឿង អញ្ជើងមកដឹកឡើងទៅអញ្ជើង ហើយភាព្យោគ ពេលដែលចាប់ហើយហ្នឹង ដល់ហើយគេត្រូវ បញ្ជូនទៅឲ្យថ្នាក់លើគេ អញ្ជើងត្រូវធ្វើដំណើរទៅជាមួយឡានហ្នឹង មានឈ្មោះក្នុងគេអញ្ជើង ណា ។

ធានី : តែលោកក្រុមមានបានឃើញជាលិខិតឬក៏ជាអីទេ ដែលថាត្រូវចាប់បញ្ជូនភាព្យោគ ទៅ ត្រូវ ធ្វើម៉េចអីម៉េច?

គុណ : លិខិតអត់បានឃើញទេ តែឃើញដាក់ឡានហ្នឹងដឹកទៅហ្នឹង អាហ្នឹងឃើញទៅ ប៉ុន្តែមិនដឹង ជាយកទៅសម្លាប់ឬមួយក៏យកទៅដាក់ឃុំឃាំងទៀតខ្ញុំមិនអាចដឹងទេ ។

ធានី : កាលហ្នឹងយាយបូ ទៅកាន់កាប់?

គុណ : កាលហ្នឹងភាគុំ ហើយនឹងយាយបូ ទៅហ្នឹងដែរ ។

ធានី : យាយបូ ហើយនឹងភាគុំ ទៅហ្នឹងដែរពេលដែលចាប់ ភាព្យោគ ហ្នឹង?

គុណ : បាទ! ភាគុំទៅហ្នឹងដែរ ។

ធានី : ឆ្នាំប៉ុន្មានដែរលោកក្រុម ដែលខ្មែរកម្ពុជាក្រោមវ៉ៃហើយសម្រុកមកវិញ?

គុណ : ចាំខ្ញុំនឹកមើលសិន យូរពេកហើយបង គិតទៅវាក្មេងហើយ ប្រហែលជាចុង៧៦ អីហ្នឹង ព្រោះខ្ញុំដាស់ទៅសុចិន្តហើយ ។

ធានី : ចុះលោកក្រុម តាំងពីលោកក្រុមធ្វើការមក លោកក្រុមមានដែលឮឈ្មោះមេដឹកនាំធំៗ កាល សម័យខ្មែរក្រហម ភាគចុះមកមើលឬក៏ធ្លាប់ឮថាភាគុំធ្វើអីៗទេ?

គុណ : ពេលដែលខ្ញុំរស់នៅកាលហ្នឹង យើងនិយាយពីអ្នកធំៗ ដែលខ្ញុំបានចាំដូចខ្ញុំជម្រាបបូនអញ្ជើង កាលនៅចិញ្ចឹមសត្វក៏បានទៅរៀននៅលើ គេហៅទៅរៀននៅលើហ្នឹងក៏បានស្គាល់សុន សេន ហ្នឹង ហើយក្រោយមកស្គាល់ភាគុំ ហើយដល់យើងចុះមកវិញក្រោយមកទៀត នេះ ត្រលប់មកវិញហ្នឹងក៏ កាលភាគុំ យាយបូ ហ្នឹង ភាគុំ ហើយក្រោយនេះភាសៀង ចៅហ្វាយស្រុកចុងក្រោយ ។

ធានី : តែប៉ុណ្ណឹងអត់មានទៀតទេ?

គុណ : បាទ! អត់បានស្គាល់ទេ ។

ធានី : ចុះភាសៀង ហ្នឹងភាគុំមានស្រុកកំណើតនៅណាដែរ?

គុណ : ភាសៀង ហ្នឹងមកពីត្រាំកក់ ភាគុំមកពីត្រាំកក់ដែរ ។

ធានី : ចុះភាគុំ, យាយបូ, ភាគុំ?

គុណ : យាយបូហ្នឹងមិនមែនកំណើតនៅភិវង្គយើងហ្នឹងដែរ ។

ធានី : នៅណាវិញអញ្ជឹង ?

គុណ : យាយបូ ហ្នឹងមកពីត្រាំកក់ដែរ ច្រើនតែត្រាំកក់ទេមកនៅគ្រប់គ្រងនៅតំបន់យើងនេះ ។

ធានី : ហេតុអ្វីបានជាអញ្ជឹង ?

គុណ : ខ្ញុំមិនអាចដឹងបាន មិនអាចដឹងបាន ថាតើហេតុអ្វីបានជាគេយកតំបន់ស្រុកត្រាំកក់ តាមពិត
នៅខ្ញុំយល់ឃើញអញ្ជោះ ព្រោះតំបន់ត្រាំកក់ហ្នឹង វាតំបន់ដីរីរមៀលហ្នឹងគឺតំបន់ខ្មែរតស៊ូ
អញ្ជឹងប្រហែលជាអ្នកអស់ហ្នឹងចាប់ផ្តើមតស៊ូចាស់ឆ្នាំចាស់ខែជាន់គេ គេឲ្យចាត់តាំងអ្នកអស់
ហ្នឹងមកស្រុកភិវង្គនេះ មិនអាចយកអ្នកភិវង្គមកគ្រប់គ្រងភិវង្គហ្នឹងទេ ។

ធានី : ចុះលោកក្រូឆាប់ធ្វើជាជាន់ តើលោកក្រូឆាប់ឃើញលិខិតឬក៏ជាសៀវភៅ ឬក៏ជាឯកសារ
ស្តីនៅកន្លែងខ្មែរក្រហមទេ ?

គុណ : មិនដែលឃើញឯកសារទេ ឯកសារហ្នឹងមិនដែលបានឃើញទេ ។

ធានី : ចុះលោកក្រូដែលធ្លាប់ស្គាល់ឈ្មោះម៉ីនអូនទេ ?

គុណ : ម៉ីនអូន ?

ធានី : កាលសម័យហ្នឹងគេហៅឈ្មោះម៉ីនអូន ?

គុណ : ឈ្មោះ អូន មានតែប្រុស ។

ធានី : អត់មានស្រីទេ ?

គុណ : បាទ !

ប្រពន្ធ : អូន ហ្នឹងគេប្រធានកងពួកខ្ញុំ កងដូចថាម៉ែឪហ្នឹងពាក់ព័ន្ធហ្នឹង អាហ្នឹងគេខាងប្រធានកង តែ
អូន ហ្នឹងគេមិនមែននៅស្រុកភិវង្គទេ គេនៅដូចជាត្រាំកក់អីនោះ គេមកត្រួតនៅខាង
ភិវង្គ តែកាលជំនាន់កងចល័ត ។

គុណ : ព្រោះកាលហ្នឹងប៉ុន្មាន ហើយខ្ញុំអត់ដែលស្គាល់គ្នាផងហ្នឹង នៅចម្ងាយហ្នឹងអត់ដែលស្គាល់
ទេ ។

ប្រពន្ធ : ឈ្មោះ អូន កាលជំនាន់ហ្នឹងគេមិនមែននៅស្រុកភិវង្គទេ គេនៅស្រុកត្រាំកក់អីណាណី គេ
មកនៅត្រួតហ្នឹង គេដូចថាគេមកធ្វើប្រធានកង ដូចថាអ្នកពាក់ព័ន្ធម៉ែឪដូចកាលជំនាន់អាពាហ៍
គេយកទៅសម្លាប់ចោលហ្នឹងគេយកដាក់មួយដុំហើយ ហើយដូចខ្ញុំអញ្ជឹងគេយកដាក់មួយដុំ
ហើយ មិនមែននៅជាមួយប្រជាជនទេ សុទ្ធតែដូចថាគេបំរុងយកទៅវ៉ៃចោលទៀត ។

លក្ខណ : អញ្ជឹងលោកក្រូដែលបានមើលតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមទេ ?

គុណ : ខ្ញុំមើលតាមទូរទស្សន៍ ។

លក្ខណៈ : ហើយលោកគ្រូមានដឹងថាមេដឹកនាំណាខ្លះដែលគេឃុំឃាំង ហើយមេដឹកនាំណាខ្លះគេកាត់
ទោស

គុណ : ខ្ញុំដឹងតិច ៥ នាក់ ។

លក្ខណៈ : ៥ នាក់ហ្នឹងឈ្មោះអីខ្លះ?

គុណ : ទី១គឺខៀវ សំផន, អៀង សារី, អៀង ធារិទ្ធ, សុន សេន ហើយនឹងតាកាំងហ្គេកអ៊ាវ ។

លក្ខណៈ : សុន សេន អត់មានទេ សុន សេន ស្លាប់ហើយ គឺមាននួន ៦ ។

គុណ : ហ្នឹងហើយនួន ៦ ។

ធានី : អញ្ជឹងលោកគ្រូបានមើលទូរទស្សន៍ញឹកញាប់ដែរ?

គុណ : បាទ! បានមើលញឹកញាប់ ។

ធានី : អញ្ជឹងលោកគ្រូមានដឹងថារាល់ថ្ងៃនេះគេកាត់ទោសអ្នកណាហើយខ្លះ ហើយនៅអ្នកណា
ខ្លះ?

គុណ : ឥឡូវនេះការកាត់ទោសនេះគឺតា កាំងហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ខុច ហ្នឹង តែមិនទាន់សម្រេចថាដាក់
កុកឬត្រូវសម្លាប់ទេ អាហ្នឹងតាមដែលខ្ញុំដឹង ប៉ុន្តែឥឡូវពួកអូនឲ្យសៀវភៅនេះ អាស្នី?

លក្ខណៈ : លេខ ០០២?

គុណ : បាទ! សំនុំរឿង ០០២ ហ្នឹង អាហ្នឹងអត់ទាន់ដឹងទេ ។

លក្ខណៈ : អញ្ជឹងខ្ញុំប្រាប់ដំណឹងមួយថា ថ្ងៃ២៦ នេះគេប្រកាសសាលក្រមរបស់ ខុច ។

គុណ : បាទ! អាហ្នឹងខ្ញុំដឹងខ្លះហើយ ។

លក្ខណៈ : អញ្ជឹងអាហ្នឹងយើងដឹងទាំងអស់គ្នាហើយ ថាគេកាត់ទោសប្តីដោះលែងអញ្ជឹងណា លោកគ្រូ
ហើយអញ្ជឹងលោកគ្រូដែលពួកសុំទោសរបស់ខុចទេលោកគ្រូ?

គុណ : បាទ ។

លក្ខណៈ : បាទ ដែរ?

គុណ : បាទ! ទី១ តាមរយៈការអានកាស៊ីណូ ។

លក្ខណៈ : ពេល ខុច សុំទោសអញ្ជឹងលោកគ្រូមានអារម្មណ៍យ៉ាងម៉េចដែរ?

គុណ : ខ្ញុំចាំពោះការប្រព្រឹត្តរបស់ ខុច នេះ បើសិនណាជាស្អាតស្អំវាចេះតែបានហើយ តែអ្នក
ស្លាប់គឺស្លាប់បាត់ទៅហើយ តែអ្នកមានកំហឹងពុះពាខ្លាំងមែនទែន គេចង់ថាឲ្យដាក់កាត់មួយ
ជីវិត ប៉ុន្តែទោសដូចជាត្រូវលើកលែងទេ ខ្ញុំថាអត់ មិនអាចលើកលែងព្រោះខ្មែរយើងនៅ

ប្រទេសកម្ពុជាយើងច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញមិនឲ្យសម្លាប់ទេ តែបើសិនជាសម្លាប់ទោសដូចគ្រូវ
ស្លាប់ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែកំហុសនេះគឺថា បើយុំយ៉ាងគាត់ ធ្វើម៉េចឲ្យគាត់ស្លាប់ទៅតាមកម្មរបស់
គាត់ចុះ អាហ្នឹងល្អហួន បើថាលើកលែងខ្ញុំថាមិនគួរទេ ព្រោះថាអំពើដែលគាត់ធ្វើនេះ
ឥឡូវសព្វថ្ងៃគាត់ទទួលកំហុសគាត់លាតត្រដាងហើយ ហើយគាត់សុំទោសប្រជាជនថាគាត់
បានធ្វើមែន ឥឡូវគាត់សុំទោស ហើយគាត់យកពាក្យប្តឹងមកសង ខ្ញុំថាគ្រងលោវាមិន
រួចប្តឹងយ៉ាងម៉េច ប៉ុន្តែចំពោះផ្នែកពុទ្ធសាសនាខ្ញុំបានបួស ខ្ញុំបានរៀនណា ពៀរកុំឲ្យចងពៀរ
ពៀររំលាប់ដោយការមិនចងពៀរ ។

លក្ខណៈ : អញ្ជឹងលោកគ្រូមានដឹងពីលើ ពីការកាត់ស្នើរសុំឲ្យគាត់រួចខ្លួនទេ?

គុណ : អាហ្នឹងចុះទស្សនាវដ្តីមាន ។

លក្ខណៈ : ទស្សនាវដ្តីមានដែរ?

គុណ : អាស៊ី! កាស៊ីស្យូត ។

លក្ខណៈ : ហើយដល់ពេលលោកគ្រូអញ្ជឹង លោកគ្រូមានអារម្មណ៍យ៉ាងម៉េចដែរ?

គុណ : ខ្ញុំដល់ពេលអញ្ជឹងដូចជាថា អំពើដែលគាត់ធ្វើហ្នឹងគឺគាត់ទទួលដឹងហើយ ដល់ហើយគាត់
សុំរួចខ្លួនអញ្ជឹង វាដូចជាគាត់អ្នកចេះដឹង ហាក់ដូចជាមិនទំនងដែរ វាមិនគ្រូវដែរ ។

លក្ខណៈ : អញ្ជឹងលោកគ្រូយល់ថា ក្នុងតែជាប់ទោសអស់មួយជីវិត ឬក៏ស្លាប់ទៅតាមដំណើររបស់
គាត់បានត្រឹមត្រូវ?

គុណ : អាហ្នឹងខ្ញុំយល់ឃើញថាអញ្ជឹង ឲ្យគាត់ស្លាប់ទៅតាមហ្នឹង ។

លក្ខណៈ : ហើយចុះលោកគ្រូហើយថាខុច ហ្នឹងគាត់ទទួលខុសត្រូវ គាត់ទទួលសារភាពកំហុស ចុះមេ
៤ នាក់ផ្សេងទៀត មេដឹកនាំ៤ នាក់ផ្សេងទៀតគាត់ឆ្លើយថាគាត់អត់ដឹង អត់ទទួលស្គាល់
កំហុស ហើយពួកគេថា តើពួកគេថាគាត់អាចនឹងសុំទោសដូច ខុច ទេ?

គុណ : ខ្ញុំជឿថាការឆ្លើយរបស់គាត់ ដែលគាត់ថាគាត់មិនដឹងនេះ អាចនេះស្រេចទៅលើតុលាការ
ស្រេចទៅលើការកាត់ទោសរបស់តុលាការ គ្រងលោវាចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអីដឹងពីប្រវត្ត
របស់អ្នកទាំង៤ នាក់ហ្នឹងជាងខ្ញុំ ព្រោះគេតាមដានណា អញ្ជឹងបើគាត់សុំទោសអញ្ជឹងហើយ
គាត់ជាថ្នាក់ដឹកនាំប្រទេស ខ្ញុំដូចជាមិនសមដែរ ។

លក្ខណៈ : មិនសមនឹងអត់ដឹងឬក៏ម៉េច?

គុណ : មិនសមនឹងអត់ដឹង ខ្ញុំមិនជឿថា ព្រោះប៉ុល ពតនេះ ខ្ញុំដឹងថាបើកាលណាវារបបយើងគឺ
ទុកអ្នកចេះគឺអ្នកចេះត្រូវមានការពិចារណា អញ្ជឹងគំនិតអ្នកទាំងអស់ហ្នឹងកុំថាមិនដឹងថា

ប្រជាជនទទួលរងទុកវេទនា ត្រូវទទួលស្គាល់ដឹងពូជរបបដែលអញបានធ្វើឡើងគឺប្រជាជន
លំបាក មិនមែនកាត់ថាគាត់មិនដឹងទេ ហើយកាលដែលកាត់សុំរួចខ្លួន សុំទទួលកំហុសថា
ឲ្យដាក់ទោសកាត់ អាហ្នឹងខ្ញុំស្រេចលើតុលាការ ប៉ុន្តែបើបញ្ជាក់ទៅវាអត់ត្រឹមត្រូវ ។

លក្ខណៈ : ចុះនៅពេលដែលពូជបានតាមដានតុលាការ ឃើញគេកាត់ទោសអីអញ្ចឹង ពូអស់ចិត្តនូវនៅ
រឿងរ៉ាវដែលពូឆ្លងកាត់សម័យហ្នឹង ពូឈឺចាប់អីអញ្ចឹង?

គុណ : ចំពោះការកាត់ទោសនេះ បើគិតរបស់ខ្ញុំយល់ ខ្ញុំឃើញថាជាកំរុំដល់ល្អមួយដែរដើម្បីកុំឲ្យ
ថ្នាក់ដឹកនាំក្រោយឆ្លើយកត់តាមក្រុមដឹកនាំរបបហ្នឹង អាហ្នឹងខ្ញុំនឹកឃើញ ហើយអាហ្នឹងក៏
ជារឿងសំខាន់មួយដែរ ព្រោះថាខ្ញុំមិនដែលជួបមិនដែលប្រទះដែរ អាណន៍ខ្ញុំបានជួបឃើញ
មានអង្គការសហប្រជាជាតិ អង្គការអន្តរជាតិអីគេទទួលដឹងពូ គេទទួលស្គាល់ ហើយក៏ដា
មោទនៈភាពរបស់ខ្មែរយើងមួយដែរ ដោយថារបបយើង របបប្រល័យពូជសាសន៍ស្ថិត
នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើង ហើយក្រោយមករំដោះមកមាននឹកឃើញថា ស្រាវជ្រាវយក
អ្នកហ្នឹងមកកាត់ទោសអី ក្រោយមកអង្គការសហប្រជាជាតិបានរៀបចំតុលាការកាត់ទោស
ខ្មែរក្រហមហ្នឹង ដូចខ្ញុំថាអញ្ចឹង ខ្ញុំសូមសរសើរតុលាការដែលខំកយុត្តិធម៌ឲ្យប្រជាជនដែល
រងគ្រោះសម័យហ្នឹង ។

លក្ខណៈ : អញ្ចឹងសហព្រះរាជអាជ្ញារកកាត់បានស្ទើរសុំឲ្យ ខុច ហ្នឹងជាប់ទោស៤០ឆ្នាំ ពូយល់ថាការ
កាត់ទោសហ្នឹងយ៉ាងម៉េចដែរ ៤០ឆ្នាំហ្នឹងតិច ច្រើន ឬល្អម?

គុណ : អាណន៍ខ្ញុំនឹកឃើញ ខ្ញុំមើលតាមទូរទស្សន៍ ហើយនឹងមើលទស្សនាវដ្តីឃើញរូបខុចហៅកាំង
ហ្គេកអ៊ាវ ខ្ញុំថាបើទោសកាត់ត្រូវ៤០ឆ្នាំខ្ញុំថាប្រហែលមិនដល់៤០ឆ្នាំទេ ។

លក្ខណៈ : តែលោកគ្រូគិតថាទោសហ្នឹងសមនឹងគិតត្រូវហើយឬក៏នៅតិចទេ?

គុណ : អាណន៍ខ្ញុំមិនចំណាយទៅលើចិត្ត ដូចខ្ញុំមានការពិចារណាដែរថា ស្រេចទៅលើតុលាការកាត់
ក្តីថា ទោសដែលត្រូវជាប់កុកប៉ុន្មានគឺតុលាការធ្វើតាមដំណើរ ។

លក្ខណៈ : ហើយចុះពូមានដឹងពូថា រាល់ថ្ងៃហ្នឹងតុលាការគេបានចោទប្រកាន់ពីទោសប្រល័យពូជ
សាសន៍មេដឹកនាំទាំង៥ នាក់ហ្នឹងទៀតទេ?

គុណ : សព្វថ្ងៃនេះខ្ញុំការតាមដានហ្នឹងខ្ញុំមិននេះដែរ តែតាមដែលខ្ញុំឮទៅឲ្យតែសម្រេចកាំងហ្គេកអ៊ាវ
ហើយ ហើយមួយទៀតចង់ស្រាវជ្រាវរកអ្នកដឹកនាំផ្សេងទៀត ។

លក្ខណៈ : អ្នកដឹកនាំផ្សេងទៀត?

គុណ : អ្នកដឹកនាំផ្សេងទៀត ប៉ុន្តែដោយរាជរដ្ឋាភិបាលសព្វថ្ងៃនឹកឃើញថា បើសិនណាជាធ្វើ អញ្ជើញខ្លួនធ្វើឲ្យប្រទេសខ្មែរហ្នឹងមានការជ្រួលច្របល់ អញ្ជើញឥឡូវនៅ៤នាក់ចុងក្រោយនេះ ខ្ញុំមិនទាន់បានឮថាត្រូវលើកយកមកជំនុំជម្រះនៅពេលណាទេ ខ្ញុំអត់ទាន់បានដឹងទេ ។

លក្ខណៈ : លោកក្រូ បើសិនជាតុលាការហ្នឹងគេចោទប្រកាន់ពួកគាត់ពីទោសប្រល័យពូជសាសន៍ លោកក្រូគិតថាជាការល្អឬក៏ខ្លះខ្លះពេលវេលា?

គុណ : អានេះបើសិនណាជាយើងនិយាយពីការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់ ហើយគាត់មិនទទួលស្គាល់ថា គាត់ជាអ្នកគ្រប់គ្រងរបបហ្នឹង គាត់មិនមែនជាអ្នកប្រល័យពូជសាសន៍ ខ្ញុំថាវាត្រូវតែគាត់ ទទួលដឹងឮដែរ ទទួលស្គាល់ដឹងឮម៉េច ព្រោះកាំងហ្គេកអ៊ាវ ដែលនៅគ្រប់គ្រងកន្លែងកុកហ្នឹង ក៏មិនមែនកាំងហ្គេកអ៊ាវហ្នឹងធ្វើផងដែរ គឺអ្នកអស់ហ្នឹងៗអ្នកឲ្យកាំងហ្គេកអ៊ាវមកគ្រួតគ្រា កន្លែងហ្នឹង ឲ្យនៅមើលការខុសត្រូវកន្លែងហ្នឹង គ្រប់គ្រងអ្នកដែល.. អ្នកនៅកុកទទួល ស្មែងហ្នឹងមិនធម្មតាទេបើតាមខ្ញុំស្តាប់ទៅ ហើយខ្ញុំរៀនចេះដឹងដែរក៏សុទ្ធតែអ្នកចេះទាំងអស់ សុទ្ធតែបញ្ជាវិន័យទាំងអស់ អញ្ជើញវាសម្លាប់បញ្ជាវិន័យទាំងអស់នោះហើយមិនមែនគំនិតកាំង ហ្គេកអ៊ាវទេ ពិតជាមិនមែនគំនិតកាំងហ្គេកអ៊ាវទេ ។

លក្ខណៈ : ចុះពួកមានដឹងថាពាក្យប្រល័យពូជសាសន៍ហ្នឹងមានន័យថាម៉េចទេ?

គុណ : ពាក្យថាប្រល័យពូជសាសន៍ ពាក្យថាប្រល័យគឺប្រហារ អញ្ជើញប្រល័យពូជសាសន៍គឺធ្វើ យ៉ាងណាឲ្យបាត់ពូជសាសន៍ខ្មែរយើង ។

លក្ខណៈ : ចុះពួកមានដឹងមូលហេតុអ្វីបានគេចង់បំបាត់ពូជសាសន៍ខ្មែរយើងហ្នឹងទេ?

គុណ : នេះបើតាមខ្ញុំពិចារណា គឺចង់បំបាត់ពូជសាសន៍ខ្មែរព្រោះខ្មែរយើងគឺ ប្រទេសកម្ពុជាយើង គឺសុវណ្ណភូមិ ភូមិមាស អញ្ជើញសូម្បីតែអ្នកណាក៏គេចង់បានមាសដែរ យើងនិយាយ ពីប្រជាជនវិញអ្នកណាធ្វើចិនគេស្រលាញ់មាស យួនក៏ស្រលាញ់មាស អាមេរិចកាំងក៏ ស្រលាញ់មាស អញ្ជើញខ្មែរយើងគឺលូកដៃគ្រប់ អាមេរិច បារាំង ចិន យួន សៀម ចុះ ហេតុអ្វីខ្មែរប៉ុណ្ណឹងគេចង់សម្លាប់ម្ល៉េះ អញ្ជើញបើបាត់ពូជសាសន៍ហ្នឹងទៅក៏វាលែនទឹកដី ទឹក ដីហ្នឹងជាទឹកដីមួយដំបូងដែលគេចង់បាន ហើយមកធ្វើអញ្ជើញ ហើយបើនិយាយពីប្រវត្តិថា ដូចរៀនណាមនេះអីហ្នឹងគ្មានទឹកដីសោះ ហើយសព្វថ្ងៃគេមានទឹកដី គេមានប្រទេស ហ្នឹង និយាយពីប្រវត្តិ អាហ្នឹងខ្ញុំធ្លាប់រៀនប្រវត្តិសាស្ត្រ អាហ្នឹងយើងប្រវត្តិសាស្ត្រជំនាន់ហ្នឹង អញ្ជើញខ្មែរយើងខាងជើងទល់នឹងប្រទេសចិនទន្លេរៀនណាម ហើយខាងត្បូងទន្លេសុនកុង ជាប់ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ អញ្ជើញខ្មែរយើងមុនធំ គឺមហានគរ ឥឡូវលែងមហាហើយ វាទៅជា

តូចហើយលែងមហាហើយ អញ្ជើងខ្ញុំនឹកឃើញថាបានជាចង់បំបាត់ហ្នឹងដូចជា ខ្មែរយើងហ្នឹង គឺជាប្រទេសមួយសំបូរ ប្រទេសមួយរុងរឿន មើលឃើញជាអច្ឆរិយៈវត្ថុ សព្វថ្ងៃនេះ យើងឃើញហើយប្រទេសណានៅលើពិភពលោកមិនអាចកសាងនគរបានទេ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ខ្មែរយើង អញ្ជើងខ្មែរយើងរុងរឿនដែរ អញ្ជើងបើបំបាត់ពូជសាស្ត្រខ្មែរទៅគឺមកកាន់កាប់ ទឹកដី សព្វថ្ងៃនេះគឺគេចង់បានទឹកដីគ្រប់គ្នាទាំងអស់ អញ្ជើងបានខ្ញុំថាព្រោះតែគេចង់បានហ្នឹង បានគេមិនចង់ឲ្យមានខ្មែរ កុំឲ្យពួកពាក្យថាខ្មែរហួន ពួកតែចិន ពួកតែយួន ពួកតែសៀម ពួកអាមេរិចអញ្ជើងទៅ អញ្ជើងខ្មែរត្រូវរលាយហើយ អញ្ជើងពាក្យថាប្រល័យពូជសាសន៍ បំបាត់ពូជសាសន៍ហើយ គឺបំបាត់ពូជខ្មែរហ្នឹងតែម្តង ។

លក្ខណៈ : ចុះពូ ពូយល់ថាការបង្កើតតុលាការមកហ្នឹងពួកពេញចិត្តដែរទេ?

តុណៈ : បាទ! ប្រទេសត្រូវមានច្បាប់ អញ្ជើងកាលណាមានច្បាប់យើងត្រូវតែពេញចិត្ត ត្រូវតែ ស្រលាញ់ពេញចិត្ត ។

លក្ខណៈ : ចុះតុលាការហ្នឹងអាចរកយុត្តិធម៌ដូចពូបានទេ?

តុណៈ : អានេះចំពោះមតិរបស់ខ្ញុំជាប្រជាជនសាមញ្ញមួយរូប ហើយមានការចេះដឹងតិចតួច ហើយ ខ្ញុំចេះតែស្តាប់ការកាត់ទោសឲ្យ ខុប ចំពោះតុលាការនេះខ្ញុំថាគឺសំខាន់ខ្លាំងណាស់ ប្រពៃ ណាស់ ព្រោះថាគេទទួលបានដឹងឬពេញមួយពិភពលោក ទាំងអង្គការសហប្រជាជាតិគេទទួល ស្គាល់ដឹងពួនវតុលាការកាត់ទោសឲ្យ ខុប នេះ ។

លក្ខណៈ : ចុះពូ ដូចជាមេដឹកនាំពូដឹងហើយថាកាត់រាងចាស់ហើយឈឺអញ្ជើង ហើយគ្រាន់តែកាំងហ្នែក អ្នករំចំណាយពេលវេលាស៊ើបអង្កេតហើយនឹងកាត់ក្តីហ្នឹងវាជិត២ឆ្នាំហើយ ហើយចុះបើមេ ដឹកនាំផ្សេងទៀតដែលគេកាត់ក្តីអត់សព្វអញ្ជើង អ្នកដែលស្លាប់គឺគេលែងកាត់ទោសហើយ អញ្ជើងទប់មាស្មាទោសចុះ បើកាត់អាចទៅមុនអញ្ជើងព្រោះកាត់ឈឺចាស់អញ្ជើង ពួកគេថាបើ សិនតុលាការហ្នឹងកាត់ទោសអត់បានសម្រេចអញ្ជើង នៅតែដួលយុត្តិធម៌ដូចពូដដែល?

តុណៈ : អានេះបើសិនណាជា ទទាហរណ៍ថាឥឡូវយើងចំណាយពេល ខ្ញុំជឿជាក់ថាការស៊ើបអង្កេត របស់តុលាការគឺខ្ញុំថាដឹងហើយអស់ហើយ គេតាមដានមិនមែនស៊ើបអង្កេតចាប់បើក តុលាការហ្នឹងហើយ ហើយបានស៊ើបអង្កេតក្រោយ បើតាមខ្ញុំអានសៀវភៅ ដូចលោក ឆាន់ យុ អីហ្នឹង កាស៊ីស្ត្រនាគឺគេតាមដានហើយ ហើយម្យ៉ាងទៀតក៏មានប្រទេសមួយ ចំនួនដែលធ្លាប់មានផ្តិការប្រល័យពូជសាសន៍របស់ខ្លួនដែលសម្លាប់ពូជសាសន៍ខ្លួនឯងដែរ គេបង្កើតតុលាការកាត់ទោស អញ្ជើងគេដឹងប្រវត្តិអស់ហ្នឹងហើយ ហើយគេតាមដានស្រាវ

ជ្រាវរកហេតុផលរបស់អ្នកដឹកនាំ ហើយខ្ញុំជឿថាបានជាគេបង្កើតតុលាការហ្នឹងឡើង ហើយសព្វថ្ងៃនេះបើសិនណាជាយើង បួនស្នូរខ្ញុំថាយើងចំណាយពេលវេលាស៊ើបអង្កេត ការអ្នកដែលនៅរស់នេះ ខ្ញុំជឿថាគេមិនចំណាយពេលប៉ុន្មានទេ ព្រោះរឿងហ្នឹងដឹងហើយ ខ្ញុំជឿថាគេដឹងហើយអស់ ហេតុអ្វីបានជាខ្ញុំថាដឹងហើយ ព្រោះថាដូច ដូច អញ្ជឹងខ្លះអី អ្នកអំណះអំណាង អ្នកដែលទទួលរងគ្រោះ មានបង មានប្តី មានកូនដែលខ្ញុំមើលទូរទស្សន៍ ហើយនឹងអានការស្រុត អញ្ជឹង ដូច កាត់ទទួលបញ្ជាពីនោះមកដែរ ហើយកាត់ចាស់ៗ ហើយ បើយើងថាមិនចំណាយពេលវេលា ឃើញថាខាតពេលវេលា អញ្ជឹងយើងទុកឲ្យ កាត់ធ្វើការតាមចំណេះ នឹងទៅតាមអាយុកាលរបស់កាត់ ហើយកាត់រួចខ្លួនខ្ញុំថាអានេះ ស្រេចទៅលើតុលាការទៅ ខ្ញុំមិនដឹងដែរ ហើយយើងជាប្រជាពលរដ្ឋមួយរូប បើសិនណា ជាយើងនៅតែថាត្រូវតែសម្លាប់កាត់ ត្រូវតែដាក់កុកកាត់ ទោះមិនសម្លាប់ក៏កាត់ត្រូវតែ ស្លាប់ ។

លក្ខណៈ : ចុះពូ តុលាការបង្កើតមកហ្នឹងមានដល់ប្រយោជន៍ដល់កូនចៅយើងជំនាន់ក្រោយទេ?

តុណៈ : ខ្ញុំនឹកឃើញថាតុលាការបង្កើតហ្នឹងគឺសំខាន់ណាស់អូន បើមិនសំខាន់មិនចំណាយរាប់លាន គ្រាន់ស្ទុះដំណើរការកាត់ទោសកាំងហ្នឹងដោយសារគ្មានថវិការ អញ្ជឹងបុគ្គលិកដែលនៅ បម្រើការងារក្នុងតុលាការកាត់ទោសខ្មែរក្រហមមិនធម្មតាទេអូន ច្រើនហើយត្រូវចំណាយ ច្រើនទៀត ព្រោះមានមេធាវីបរទេសផង អញ្ជឹងមេធាវីមួយៗប្រាក់មិនគិតណា ចំណាយ ពេលវេលា អញ្ជឹងដើម្បីឲ្យតុលាការនេះកើតជារូបរាងឡើងគឺចង់ឲ្យកូនចៅយើងជំនាន់ ក្រោយ ក្រែងលោកូនចៅណាមួយក្លាយទៅជាអ្នកដឹកនាំ ឬក៏អ្នកដឹកនាំបច្ចុប្បន្នមានកំនិត ឆ្កែងយល់ដូចប៉ុល ពត តុលាការនេះគឺអាចយកទោសអ្នកហ្នឹងបាន ។

លក្ខណៈ : អញ្ជឹងចុងក្រោយនេះពូមានអីចង់បន្ថែមទេ?

តុណៈ : ជាចុងក្រោយនេះខ្ញុំគ្មានអីទេ ក្រោយពេលដែលអូនបានមកជួបសម្ភាសន៍ជាមួយខ្ញុំបាទ ខ្ញុំ មានសេចក្តីក្រែកអរជារលឹក ដោយអូនទាំងពីរបានមកសម្ភាសន៍ខ្ញុំនេះគឺចង់បញ្ជាក់អំពី តុលាការកាត់ទោសខ្មែរក្រហមគឺខ្ញុំមានសេចក្តីរំភើបដែរ ដោយខ្ញុំមានទឹកចិត្តសប្បាយ រីករាយដោយតុលាការនេះអាចរកយុត្តិធម៌ឲ្យកូនខ្មែរយើង ឲ្យជនរងគ្រោះរបស់យើងមាន ការអស់ចិត្ត ហើយនឹងជឿជាក់ទៅលើអង្គការទៅថ្ងៃអនាគតច្បាស់ជារកយុត្តិធម៌ឲ្យប្រជា ពលរដ្ឋចំពោះទង្វើអ្នកដឹកនាំណាមួយធ្វើដូចប៉ុល ពត ខ្ញុំមានតែប៉ុណ្ណឹងទេ សូមអរគុណ ។

លក្ខណៈ : អញ្ជឹងចុងក្រោយនេះសូមអរគុណពូប្រើនដែលបានចំណាយពេលវេលាឲ្យពួកខ្ញុំសម្ភាសន៍ពូ
អញ្ជឹងអរគុណប្រើនពូ ។

គុណ : បាទ!

« ចប់ »